

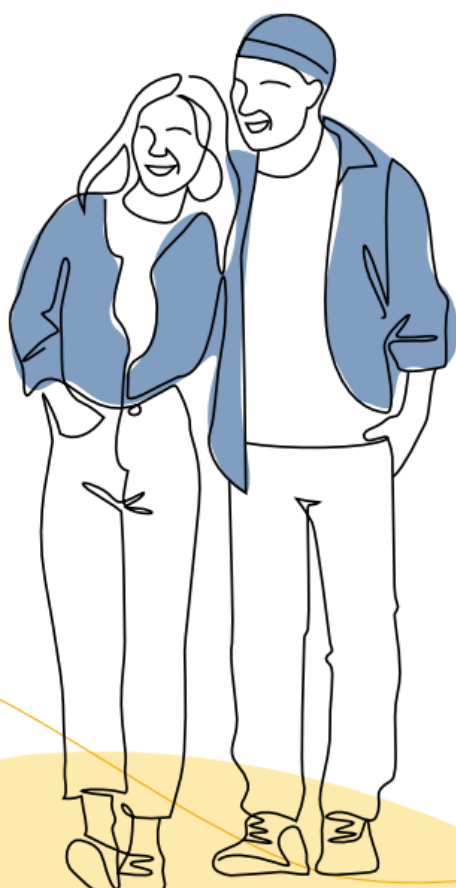
ÅRSMELDING 2023

TIPS SØR-ØST

REGIONAL KOMPETANSETJENESTE FOR
TIDLIG INTERVENSJON VED PSYKOSE

Innhold

Leder	3
Om TIPS Sør-Øst	5
Organisasjon og bemanning 2023	5
Bemanning	5
TIPS-konsulenter	5
Organisering som implementeringsstøtte	6
Styringsinstanser, nettverk og samarbeid	6
Referansegruppe	6
Brukermedvirkning	6
Regionalt TIPS-nettverk	7
Nasjonalt TIPS-nettverk	7
Forskningsnettverk	7
Internasjonalt	7
Nasjonalt nettverk – psykoedukativt familiesamarbeid	8
Spredningstall for 2023	8
Undervisning og forskningsformidling: Hovedaktiviteter i 2023... 8	8
Kurs i diagnostikk og utredning	8
Opplæring, veiledning og implementering	
av psykoedukativt familiesamarbeid (PEF)	9
Opplæring av veiledere i	9
Veiledning	9
Undervisning mot høyskole og universitet	9

Synlighet og digitale tjenester: Hovedsatsinger 2023	9
Forskning og fagutvikling: Hovedaktiviteter 2023	12
Bipolarteamet ved Nydalen DPS - forskningsklinikk	
for pasienter med bipolar lidelse	12
REACT-NORV: Relatives Education and Coping	
Toolkit – Norsk versjon	12
REACT BD	13
REACT ROP	13
Hormon og humør	14
Traumebehandling for psykosepasienter	14
"Et rom innenfor rommet: Kreativ skriving blant	
unge voksne i behandling for psykose"	15
Ny forskergruppe: Service innovation and digitalization i	
n mental health care services	16
Psykosekompetanse.no – en digital læringsplattform	16
Implementering av søvnbehandling ved psykoselidelser	17
TIPS Oslo ARENA - samarbeid om tidlig oppdagelse	
og behandling av psykose i Oslo	18
Extreme challenges - Nasjonal kartlegging av pasienter	
med svært alvorlig selvskading og omfattende	
institusjonsbehandling	18
Nasjonal kartlegging av TIPS i Norge	19
Vitenskapelige publikasjoner 2023	19
Lokalt arbeid i regionen: Hovedaktiviteter 2022	20
Vestre Viken	20
Sykehuset Innlandet	20
Sykehuset i Vestfold HF	21
Sykehuset Østfold	23
Akershus universitetssykehus	26
Sykehuset Telemark	27
Sørlandet Sykehus	29

Leder

Kjære leser,

Velkommen til et lite dykk i alt det som har foregått på TIPS Sør-Øst i løpet av 2023. Det er stadig morsomt å lede en gruppe med så aktive, kloke og kreative mennesker. Hos TIPS Sør-Øst jobber vi for at det skal være lettere å sette pasienten i sentrum. Vi vet at dessverre at dette ikke alltid er lett å få til i praksis. Man må både tenke stort og handle for å få det til, og ikke minst være villig til å justere kursen underveis. Et presset system gjør ikke dette til en lett øvelse.

Når det er sagt. Nettverksstrukturen hos TIPS Sør-Øst med forskningskompetanse, kommunikasjonseksptise, en god porsjon serviceinnstilling og tett kontakt/samarbeid med TIPS-konsulenter i de ulike HF'ene, gir uttelling.

Vi har igjen fått bidra til utvikling av gode tjenester, kurset helsepersonell over hele regionen (og også tatt litt ansvar for personell i andre regioner som har bedt om hjelp). Samtidig har vi fått til god forskning og innovasjon.

Det er mange prosjekter som nå er ved å ruller ut. Både Psykosekompetanse.no og nye moduler til REACT for pasienter med bipolar lidelse og avhengighet, er et resultat hele TIPS Sør-Øst kan være stolte av. Ikke minst har vi også fått med klinikere fra flere ulike helseforetak. Dette er store prosjekter som kan spille en viktig rolle fremover, for både pasienter, pårørende og helsepersonell.

Vi jobber fortsatt med digitalisering av tjenester for å nå flere, og har ikke minst fått ekstra drahjelp av nye medarbeidere med bred kompetanse på innovasjon og forskning fra det tidligere Senteret for forskningsdrevet innovasjon (SFI), Centre for connected care – C3. Vi har også fått nye samarbeidspartnere i et nytt SFI - ForHelse som vi nå er en del av. Alt dette kan du lese mer om i årets årsrapport.

Vi ønsker oss et spennende og innovativt 2024

Beste hilsen

Mvh Kristin Lise Rom

Om TIPS Sør-Øst

Visjonen vår er at alle pasienter med tidlige tegn eller symptomer på psykose møtes av et lett tilgjengelig og individuelt tilpasset utrednings- og behandlingstilbud.

TIPS Sør-Øst skal være en brobygger mellom forsknings- og praksisfeltet. Tjenesten skal bidra til kompetanseheving i klinikken når det gjelder systemtenkning, utredning og behandling for personer i målgruppen.

Organisasjon og bemanning 2023

TIPS Sør-Øst er etablert som en nettverksorganisasjon med en sentral kjerne i Oslo universitetssykehus og TIPS-konsulenter ute på helseforetak i regionen. TIPS-konsulentene er frikjøpt fra sine stillinger av TIPS Sør-Øst for å arbeide med implementering av tidlig intervensjon ved psykose på sine respektive helseforetak. Dette gjøres gjennom etablerte nettverk av fagpersoner lokalt, *TIPS nettverk*, som har særlig ansvar for at kompetanse på psykosefeltet bygges og vedlikeholdes. Se for øvrig kapittel om «Lokalt arbeid i regionen: hovedaktiviteter 2023» for nærmere beskrivelse.

Kompetansetjenesten er organisert under Oslo universitetssykehus (OUS), Klinikk psykisk helse og avhengighet, Forsknings- og innovasjonsavdelingen. TIPS Sør-Øst er en regional tjeneste og er underlagt «Retningslinje for etablering, organisering og finansiering av regionale kompetansetjenester i Helse Sør-Øst» (20. desember 2012). Driftsmidler blir gitt via rammefordeling i klinikken. Budsjettet for 2023 var 14, 4 millioner.

Bemanning

I 2023 har kjernen i TIPS Sør-Øst vært bemannet med en seksjonsleder som er spesialist i psykiatri (100 %) og førsteamanuensis ved UiO (20 %), en administrasjonsrådgiver (100 %), og en kommunikasjonsrådgiver (100 %). Den øvrige faglige bemanningen har bestått av fem psykologspesialister/PhD (100 %), en fagrådgiver/ spesialsykepleier (50 % - 20 % fast og 30 % engasjement).

Alle faste stillinger i kjernen er besatt.

TIPS-konsulenter

I 2023 har følgende helseforetak hatt TIPS konsulenter som har vært økonomisk støttet av kompetansetjenesten:

Akershus universitetssykehus

Sykehuset Innlandet

Sykehuset Østfold

Vestre Viken HF

Sykehuset i Vestfold

Sykehuset i Telemark

Sørlandet Sykehus

Oslo universitetssykehus, Diakonhjemmet

Sykehus og Lovisenberg Diakonale Sykehus:

Når det gjelder Oslo universitetssykehus og Osloregionen (Diakonhjemmet Sykehus og Lovisenberg Sykehus) anser vi å ha et ansvar for å etablere en samarbeidsarena mellom TIPS miljøene her, på lik linje med de andre helseforetakene. Vi har likevel ikke midler å avsette til frikjøp ved disse institusjonene. Geografisk nærhet tilsier imidlertid lettere tilgang til tjenestene TIPS Sør-Øst kan tilby, og vi mener derfor det bør være mulig å ha drive en slik TIPS arena i Oslo til tross for manglende økonomiske ressurser.

I 2023 har dette arbeidet vært videreført, og målet er å samle TIPS-arbeidet i Oslo sektor. Arbeidet videreføres og intensiveres i 2024.

Organisering som implementeringsstøtte

TIPS Sør-Øst har vært særlig opptatt av implementering av ny og/eller forbedret praksis innen tidlig intervensjonsfeltet/psykosefeltet. Vår organisering er en nøkkel her: Ved å ha etablert TIPS-konsulenter i helseforetakene i regionen, har vi sørget for å ha forbindelser ut i alle klinikker som skal jobbe med tidlig intervensjon og psykose.

TIPS-konsulentene er nøkkelpersoner for kompetansespredning og implementering lokalt, og videre ut mot kommunene.

Flere av våre implementeringstiltak har vært i samarbeid spesialisthelsetjeneste/kommune. TIPS-konsulentene har også vært helt sentrale i å etablere og vedlikeholde lavterskeltilbud for målgruppen ute i regionen. Vår erfaring er at de helseforetakene som ikke har TIPS-konsulenter, har vanskeligere for å etablere varige og kompetente tilbud til pasientgruppen. Forbindelsen mellom konsulenter ute, og det sterke fagmiljøet i tjenestens kjerne, er avgjørende for å vedlikeholde og forbedre kvaliteten til de lokale tilbudene.

Styringsinstanser, nettverk og samarbeid

Retningslinje for regionale kompetansetjenester i Helse Sør-Øst er styrende for driften av tjenesten, samt egen strategiplan og handlingsplaner.

Referansegruppe

TIPS Sør-Øst har en egen referansegruppe med representanter fra alle helseforetakene, UiO, NAPHA (kommunalt nivå), brukerorganisasjoner (LPP og Mental helse ungdom), OsloMET og Ung Arena Oslo.

Referansegruppen møtes en gang årlig og gir tilbakemelding på virksomheten og diskuterer planer, fokusområder og strategier for videre arbeid.

25. november ble det avholdt møte med referansegruppen der man diskuterte hvordan **TIPS Sør-Øst kan jobbe helsepolitisk for å støtte helseforetakene i utformingen av sine tjenester**. Medlemmene i gruppa ga oss nyttige innspill som vi tar med oss i videre planer og strategier.

Brukermedvirkning

TIPS Sør-Øst har et eget brukerråd, «Idépanelet», som blir involvert på ulike måter, i de fleste prosjekter ved tjenesten. Gruppen består av personer med egenerfaring med psykose eller bipolar lidelse.

«Recoveryprosjektet» har hatt en ansatt medforsker fra idépanelet. Prosjektet ble avsluttet i 2023. Prosjektgrupp deltok på seminaret **Der det er forskning, er det håp!** 13. september, i regi av NOREMENT. Dette var et brukerrettet seminar om hvordan ny forskning kan bidra til håp for personer med psykoselidelser og bipolare lidelser.

I prosjektet «Åpen om psykose- og bipolar lidelse: Bruker til bruker» er det også ansatt en brukereksperter som er prosjektkoordinator og ansvarlig for opplæringen, og oppfølging av deltakere. Personer med psykose- og bipolar lidelse plages av vansker knyttet til stigma og åpenhet omkring sin egen lidelse. Dette oppleves ofte vanskeligere enn symptomene. I dette prosjektet skal vi utvikle et kurs som skal hjelpe dem med dette.

I 2023 har vi videreført samarbeidet med **Bipolarforeningen** om å bidra med å dele informasjon i våre respektive kommunikasjonskanaler, samt å bidra faglig med rådgivning, veiledning og undervisning.

Regionalt TIPS-nettverk

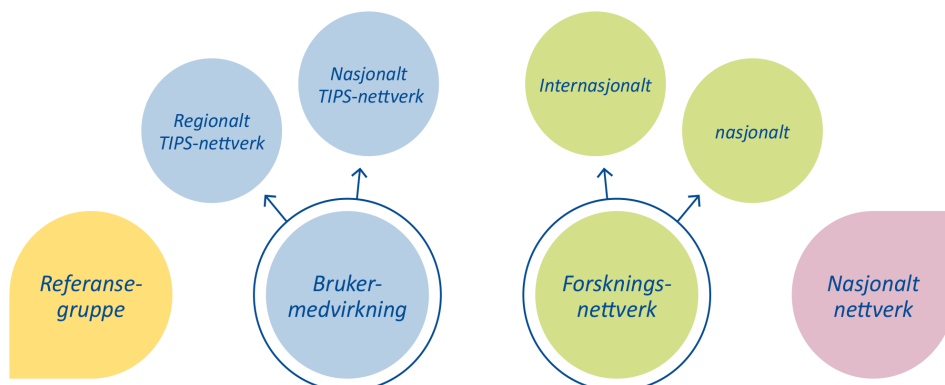
TIPS Sør-Øst organiserer og inviterer til *TIPS-regionsamlinger* – en møteplass for alle TIPS team/miljøer i helseregionen. Hensikten med dette er erfaringsutveksling og utvikling og forbedring av tjenester. Nettverket samles årlig og diskuterer problemstillinger på tvers av regionen.

Vårt mål er å skape en felles forståelse for hvilke kriterier som bør gjelde for å tilby gode tidlig intervensjonstjenester for psykose/ alvorlig psykisk lidelse. Vi samarbeider også med Helsedirektoratet og TIPS Stavanger om dette.

I 2023 besluttet vi å ikke arrangere regional nettverkssamling, men i stedet fokusere på å styrke det nasjonale samarbeidet.

Nasjonalt TIPS-nettverk

I desember 2019 hadde vi et arbeidsmøte med TIPS miljøet i Stavanger om å starte et samarbeid for å etablere et nasjonalt nettverk for TIPS arbeid. Vi besluttet å gjennomføre en nasjonal kartlegging ved å ringe til aktuelle enheter i Norge og kartlegge på hvilken måte de jobber og hvilke ressurser de har tilgjengelig. Et nasjonalt nettverk vil kunne styrke kunnskapen i dette feltet, samt bidra til å samle gode erfaringer for drift og vedlikehold av slike tjenester med nødvendig tilpasning til lokale forhold.

Kartleggingen ble gjennomført i 2022 og arbeidsgruppen publiserte en artikkel i Tidsskrift for Norsk psykologforening (31.07.23) på bakgrunn av funnene: «Psykoselotteriet.»

Et annet tiltak for å styrke det nasjonale nettverket, har vært å revitalisere **TIPS konferansen**.

7. Desember inviterte vi til samling med tittelen «Kobla på det sosiale livet» med faglig innhold knyttet det å styrke sosial deltakelse for pasienter med psykoselidelser. Konferansen hadde nærmere **200 deltakere**. Vi planlegger ny TIPS konferanse i 2025.

Forskningsnettverk

TIPS Sør-Øst har en rekke fag- og kvalitetsprosjekter løpende, hvor flere av disse prosjektene også utvikles til forskningsprosjekter. Vi samarbeider spesielt tett med NORMENT (Norsk senter for forskning på mentale lidelser) ved Oslo universitetssykehus/UiO, men også forskere internasjonalt, spesielt innen familiearbeid ved psykose, og kognitiv terapi ved psykose. Vi samarbeider også med nasjonale forskere ved andre helseforetak i og utenfor regionen. TIPS-miljøet i Stavanger er spesielt viktig. Eller samarbeider vi med Senter for medisinsk etikk (UiO), Institutt for helse og samfunn (UiO), VID vitenskapelige høyskole

Nasjonalt nettverk – psykoedukativt familiesamarbeid

Nasjonal gruppe for psykoedukativt familiesamarbeid ble etablert i 2018, og er forankret i TIPS Sør-Øst. Også i 2023 har vi gjennomført en digital samling med nettverket med over **50 deltakere**. Hensikten er å løfte kompetansens på familiesamarbeid som klinisk fagområde i psykosefeltet.

Spredningstall for 2023

Gjennom undervisning, formidling, veiledningsaktivitet, kurs og konferanser når vi flere tusen personer i løpet av året. Dette er hovedsakelig fagpersoner som jobber med psykose og bipolar lidelse på de ulike helseforetakene i regionen, men også noen fra primærhelsetjenesten og skoler. Det har blitt undervist, veiledet og formidlet innenfor et bredt spekter av tema knyttet til blant annet psykose, behandling, utredning, tidlig intervensjon og e-helse.

For en fullstendig og detaljert oversikt over all vår undervisnings-, forsknings- og formidlingsaktivitet henviser vi til den elektroniske rapporten levert til Helse Sør-Øst for 2023

Den viktigste kanalen ut mot våre sentrale målgrupper er det **månedlige nyhetsbrevet**. Ved utgangen av 2023 hadde vi **over 1700 abonnenter**, noe som igjen er en ytterligere **økning på over 200 abonnenter**. Åpningsraten ligger på mellom 30 – 40 prosent.

TIPS Sør-Øst har en egen **YouTube kanal** med opplæringsvideoer og opptak av fagseminarer. Kanalen hadde nærmere **9000 avspillinger** i 2023.

Nettstedet www.reacttoolkit.no driftes av TIPS Sør-Øst og er et veiledet selvhjelpsverktøy for pårørende til personer med psykose. Verktøyet hadde over **4000 brukere** i 2023.

TIPS Sør-Øst er ansvarlige for nettsiden www.psykose-bipolar.no. Nettstedet hadde **178 000** unike sidevisninger og **over 77 000 brukere** i 2023.

Sosiale medier: Drift av egen facebookside med i snitt to - tre innlegg pr uke. Har i overkant av **2000 følgere**.

Over 400 personer har til sammen sett våre **FagTIPS seminarer** som er gjennomført i 2023.

Undervisning og forskningsformidling: Hovedaktiviteter i 2023

TIPS Sør-Øst tilbyr undervisning ved etterspørsel av tjenester. Alle ansatte tar på seg undervisningsoppdrag. Vi bistår også med å finne ressurspersoner dersom tjenesten ikke har kompetansen som etterspørres selv. Det tilbys også veiledning av fagpersoner og TIPS team i hele helseregionen. Alle våre kurs søkes godkjent av Norsk sykepleierforbund, Norsk psykologforening og Den norske legeforening.

TIPS Sør-Øst har i sin strategiplan definert spesifikke fokusområder for kompetanse-spredning, og strategier og tiltak for å oppnå dette. I 2023 har vi hatt spesielt fokus på:

Kurs i diagnostikk og utredning

Dette gjelder spesielt symptomsmål som PANSS og SIPS. Vi har gjennomført **digitale kurs i PANSS og SIPS** via Norsk Helsenett (Join.nhn.no), med til sammen rundt **150** deltakere. Vi har administrert gruppearbeid digitalt med skåringer i digitale grupperom og tilpasset undervisningen slik at det har vært gjennomførbart over nettet. Vi har jobbet aktivt med informasjon om kurs og teknologien i forkant, sørget for administrativ og teknisk support under gjennomføringer, og fått gode evalueringer fra deltakerne.

Opplæring, veiledning og implementering av psykoedukativt familiesamarbeid (PEF).

Opplæringen blir planlagt i samarbeid med lokalt helseforetak og tilhørende kommuner. I gruppelederkursene inngår veiledning i etterkant ved oppmøte eller via digitale løsninger.

I 2023 har **162 deltakere** fått opplæring i metoden gjennom TIPS Sør-Øst.

Opplæring av veiledere i www.reacttoolkit.no

Den største videreføringen i 2023 har vært prosjektet REACT-NOR (www.oslo-universitetssykehus.no/react-nor). Gjennom det nettbaserte verktøyet www.reacttoolkit.no kan familiebehandlere gi avstandsoppfølging av pårørende til personer med psykose. All undervisning og veiledning har blitt gitt digitalt, og har nådd fagpersoner i hele landet. I løpet av året er det gjennomført 3 kurs der **48 personer** fått opplæring og veiledning for å bli REACT-veiledere. Les mer om REACT-NOR under seksjonen «Forskning og fagutvikling»

Veiledning

Det drives utstrakt veiledningsvirksomhet ved TIPS Sør-Øst. Fagpersoner i kjernen og TIPS-konsulenter bruker mye tid på å veilede andre fagpersoner i både utredning og behandling. Det gis veiledning både individuelt og i grupper, både i forbindelse med spesialistløp, i forhold til drøftinger av kasuistikker og differensialdiagnostiske utfordringer, i bruk av utredningsverktøy, i forbindelse med kognitiv terapi og psykoedukativt familiesamarbeid som anbefalte behandlingsmetoder. Det gis også veiledning på organisering og implementering av tidlig intervensjonsarbeid. I tillegg får flere stipendiater og masterstudenter veiledning fra kompetansetjenesten, både hoved- og bi-veiledning.

Undervisning mot høyskole og universitet

Det siste året har ansatte ved TIPS Sør-Øst undervist studenter både på OsloMet, Psykologisk institutt og Klinisk medisin ved UiO om psykose og tidlig intervensjon og SEPREP ved Høyskolen VID. Tjenesten har bidratt til at kunnskap om psykose og tidlig oppdagelse tydeligere er integrert i utdanningsplanene ved disse institusjonene. Til sammen er det gitt **89 timers** undervisning til høyskole- og universitetssektoren.

Synlighet og digitale tjenester: Hovedsatsinger 2023

Tjenestene våre er utviklet for å øke kompetansen og fokuset på tidlig intervensjon ved psykose. Viktige tiltak er derfor å formidle og spre informasjon og kunnskap, og gi implementeringsstøtte til regionen. Dette gjøres via ulike tiltak og på ulike nivåer, og i samarbeid med de viktigste målgruppene for oss som er fagpersoner, pasienter og pårørende. Noen viktige tiltak er:

Fag til fag: Nettsiden www.tips-kompetansesenter.no

Denne nettsiden er utformet hovedsakelig med tanke på fagpersoner, men er også relevant for pasienter og pårørende. Her deler vi relevant og oppdatert fagstoff, formidler tilbud om kurs, seminarer og faglige fora. **I 2023 publiserte vi 13 nyhetssaker** på nettsidene våre som er delt og spredt i alle våre kanaler, samt internt i avdeling, klinikk og sykehus.

Fag til fag: Digitalt nyhetsbrev

Det har vært en **økning på over 200 abonnenter** som har mottatt informasjon, nyheter og forskningsstoff fra kompetansetjenesten i 2023. **Vi sendte ut 12 nyhetsbrev i 2023**, og i desember var det over **1700 abonnenter** som mottok dette fra oss.

Fag til fag: Webinarer direkte og i opptak

I 2023 har vi gjennomført tre fagseminarer (FagTIPS) via direktesendte webinarer. Ett av seminarene er godkjente som opptak og ligger tilgjengelig for alle via nettsidene våre og i vår YouTube-kanal. På grunn av overgang til Microsoft Teams, har vi bare fått ett av seminarene i opptak i år. I normale år har vi fem FagTIPS webinarer, også i opptak. På grunn av kapasitet, ble det gjennomført tre i år. 2024 planlegges med minst fem webinarer.

Gjennomførte FagTIPS 2023:

2. mars: «Traume og psykose: utredning og samtidig behandling» Harald Bækkelund og Akih Ottesen, NKVTS (over 150 deltakere på nettseminar)

24. mars: «Hvordan personer med psykoselidelser, primært de med schizofrenispektrum-lidelser, subjektivt opplever og tillegger mening til sin verden og seg selv.» Clara S. Humpston, PhD, is an Assistant Professor in Mental Health (Over 60 deltakere på nettseminar)

20. oktober: "Oppfølging og samhandling med pasienter med vedtak om tvang uten døgnopphold (TUD)", Maria Anna Løvsletten, Sykehuset Innlandet (over 100 deltakere på nettseminar. Over 140 avspillinger av opptak)

Fag til fag: Digitale undervisningsvideoer om tidlig oppdagelse og behandling ved psykose og psykoserisiko:

Det er produsert og publisert 15 undervisningsvideoer om tidlig oppdagelse og behandling i forbindelse med prosjektet psykosekompetanse.no. Disse vil bli publisert og tilgjengelig for alle i 2024.

Fag til fag: Samarbeid om og bidrag på konferanser

En viktig oppgave er samarbeid om konferanser med andre fagmiljøer i landet og internasjonalt. De viktigste konferansene for fagpersoner i vår målgruppe er *Bergen Tidlig Psykosesymposium* BTPS, *ISPS konferansen* på Hamar *TIPS konferansen* i Oslo og andre byer, og *Den internasjonale traume, dissosiasjon og psykosekonferanse* i Kristiansand. Dette er viktige møtesteder for både forskning og klinikk, og binder også TIPS Sør-Øst sammen med miljøer som er opptatt av samme tematikk i de andre regionene.

Fag til fag: Nasjonal nettverkskonferanse Psykoedukativt familiesamarbeid

Nasjonalt seminar for gruppeledere i psykoedukativt familiesamarbeid, ledere som skal implementere psykoedukativt familiesamarbeid i sin tjeneste og andre med interesse for familiesamarbeid i helsetjenesten. Det var over **50 deltakere** og gode tilbakemeldinger.

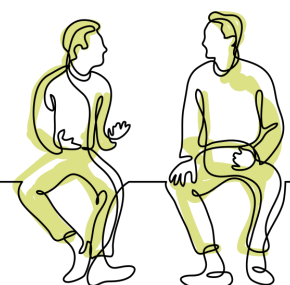
Fag til fag: Nasjonal TIPS konferanse «Kobla på det sosiale livet»

Konferansen ble arrangert av TIPS Sør-Øst 7. desember med **200 deltakere**

Fag til pasient og pårørende: Nettportalen www.psykose-bipolar.no:

Portalen er skrevet av forskere og klinikere i samarbeid med «Idépanelet» (brukerråd) ved TIPS Sør-Øst. Innholdet er spesifikt rettet mot personer som kommer til behandling for psykose- eller bipolar lidelse. Portalen er også til hjelp for pårørende. Den er i tillegg laget med henblikk på å forbedre samhandling og psykoedukasjon i klinisk arbeid.

Analyser viser at det har vært **180 000 unike sidevisninger** i løpet av 2023, med nærmere **80 000 nye brukere**.

Tilbakemelding fra ulike faggrupper i helsetjenestene viser at den også brukes hyppig i klinikken sammen med pasienter, og at den leses av studenter innen medisin og helsefag.

Fag til fag og allmennheten: Video- og undervisningsfilmer

Vår YouTube-kanal under navnet TIPS Sør-Øst presenterer tilgjengelige opplysnings- og undervisningsfilmer. I 2023 har kanalen hatt over **9000** avspillinger.

Kanalen har **365** abonnenter. Vi har ikke jobbet strategisk for å bygge denne kanalen, men benytter den mer som et arkiv- og delingssted. Vi legger også ut undervisningsvideoer til kurs og annen opplæring som blir benyttet i undervisningssammenheng.

I 2023 har vi **produsert og publisert 15 nye videoer** som skal brukes aktivt i opplæring og undervisning:

Fag til allmennheten: Oppslag i massemedier, blogg & podcast 2023

Dato	Kanal	Innhold
22. januar	Podcast	Livet på asylet- med Ellen Hagemo - Kaffedoktor
25. januar	Podcast	Legeprat om pårørende Legeprat #44: Sammen for livet Legeprat (podbean.com)
17. februar	Podcast	Podcast til barn som pårørende Hva betyr det å ha en psykisk lidelse? - Pårørendesenteret (parorendesenteret.no)
30. mars	Podcast	Bipolar lidelse - med Sofie Aminoff - Kaffedoktor
9. juli	Podcast	Tilfriskning etter psykisk sykdom og stigma - med Carmen Simonsen - Kaffedoktor
31. juli	Kronikk	«Psykoselotteriet» i Tidsskrift for Norsk psykologforening
3. september	Podcast	Fra pilleskam til pillethriller - Kaffedoktor
7. september	NRK radio	Radioinnslag Om bipolar lidelse og mestringskurs/ bipolarforeningen Nyheter fra NRK i Troms - Distriktsprogram
23. september	Podcast	Cannabis i et historisk perspektiv - med Henrik Myhre Ihler - Kaffedoktor
23. oktober	Ekspertsykehuset OUS	Blogginlegg: «Tegn til bedring: Digitale terapibrett kan styrke videobehandling i psykisk helsevern»
2023	Bok	Bokkapittel i Decoding Delusions: A Clinician's Guide to Working With Delusions and Other Extreme Beliefs Kap 10: The Curious Case of Schreber Editors Kate V. Hardy, Douglas Turkington, American Psychiatric Association Publishing ISBN: 9781615372959

Forskning og fagutvikling: Hovedaktiviteter 2023

Ved TIPS Sør-Øst driver vi flere forsknings- og fagutviklingsprosjekter. Oppsummert strekker mye av vår aktivitet seg på tvers av regionen og mange ganger på tvers av alle RHF'ene. Vi samarbeider også med internasjonale forskningsmiljøer.

Det er et mål at all vår aktivitet skal ha en overføringsverdi, og vi legger vekt på formidling som gjør at vi får aktiviteten vår ut til ulike målgrupper. Nedenfor følger en nærmere beskrivelse av fag- og forskningsprosjekter.

Bipolarteamet ved Nydalen DPS - forskningsklinikk for pasienter med bipolar lidelse

I november 2017 vedtok ledelsen ved Klinikk for Psykisk Helse og Avhengighet, OUS, at *Bipolarteamet* skulle opprettes ved NDPS. TIPS Sør-Øst er inne som samarbeidspartner i prosjektet gjennom psykologspesialist/forsker Sofie Aminoff.

Enheten tilbyr state-of-the-art utredning og behandling av bipolar lidelse, samt gir behandlingsanbefalinger for videre forløp. Alle pasienter inviteres til å delta i forskning. Dette basert på en fransk modell som har vist god effekt på kort og lang sikt. Enheten vil utover brobygging mellom forskning og klinisk praksis, utgjøre en verdifull plattform for klinisk orientert og longitudinell forskning på bipolar lidelse fremover.

Forskningen på bipolarteamet gjøres med utgangspunkt i klinisk gruppe ved NORMENT/Seksjon for psykoseforskning og her undersøkes blant annet variabler som potensielt kan forklare vansker med affektlabilitet hos pasienter med alvorlig psykisk lidelse, og da særlig ved bipolar lidelse. I 2023 har behandlere fra bipolarteamet og forskere fra TIPS Sør-Øst hatt opplæring i «Unified Protocol», som er en transdiagnostisk eksponeringsterapi rettet mot mennesker som av ulike grunner unngår sterke følelser. Unified protocol er en emosjonsfokusert kognitiv modell og etter hvert en mulig modell å teste ut på psykosepopulasjoner. I første omgang skal modellen testes på pasienter med bipolar lidelse.

REACT-NOR: Relatives Education and Coping Toolkit – Norsk versjon

REACT-NOR (www.oslo-universitetssykehus.no/react-nor) er et veiledet nettbasert verktøy for pårørende til personer med en psykoselidelse. REACT-NOR skal bidra til en bedret forståelse av hva psykose er, og hjelpe familiemedlemmer og nære pårørende til å kunne mestre de utfordringer som følger med det å ha et familiemedlem med en psykoselidelse. Pårørende tilbys å bruke hjemmesiden i samarbeid med helsepersonell som har kompetanse i psykoedukativt familiesamarbeid eller har utdanning i kognitiv terapi ved psykose. REACT-NOR er utviklet i samarbeid mellom pasienter og familiemedlemmer til personer med psykoselidelser og forskere ved Lancaster Care NHS Foundation Trust i England. Programmet ble oversatt til norsk av TIPS Sør-Øst og brukt i et pilotprosjekt ved Sykehuset Vestfold for noen år siden. TIPS Sør-Øst gjenopptok REACT-NOR programmet våren 2020 da det i forbindelse med koronapandemien var et stort behov for å ivareta pårørende som ble sittende med mye ekstra ansvar da helsevesenet en periode ble nødt til å lukke delvis ned.

I løpet av 2023, har vi nådd å utdanne mer enn 150 veiledere i REACT-NOR. En rekke veiledningsgrupper er i drift, en referansegruppe med pårørende, klinikere og forskere

er etablert, og en digital nasjonal nettverkssamling for REACT NOR og psykoedukativt familiesamarbeid er gjennomført. Datainnsamlingen fra følgeforskningsstudien er fullført med 60 deltakere og analyser ble påbegynt i 2023. Samarbeidet med TIK Centre for Technology, Innovation and Culture gjennom postdoktor Trust Saidi har resultert i artikkelen «Crossing boundaries in the delivery of healthcare» som ble publisert i 2023. I dette delprosjektet så vi på hvordan REACT-NOR verktøyet kan fungere som et «boundary object» mellom de pårørende og klinikken. Heftet «Støtte og råd til deg som pårørende til personer med psykose eller bipolar lidelse» er klargjort for uttesting i 2024. Heftet lages i både digitalt og fysisk format og gir kortfattet informasjon og råd tidlig i kontakten med psykisk helsevern.

Både klinikere og pårørende har etterlyst utvidelser av innholdet i REACT-NOR. Verktøyet ble derfor i 2023 utvidet med en egen modul om Kognitive vansker som allerede er integrert i nettsiden. Samtidig har to arbeidsgrupper jobbet med å lage nye versjoner av REACT NOR for Pårørende til personer med bipolar lidelse og personer med samtidig rus- og alvorlig psykisk lidelse (ROP lidelser). Dette arbeidet forventes ferdigstilt i løpet av våren 2024 (se under).

REACT BD

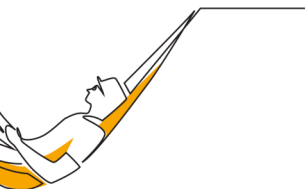
I løpet av 2023 har psykologspesialist/forsker Erlend Mork og psykologspesialist/forsker Sofie Ragnhild Aminoff i samarbeid med TIPS-konsulent i Vestre Viken, Mia Iversen, REACT- veileder fra Sykehuset Innlandet, Jenny Pedersen, og to brukerrepresentanter fra Bipolarforeningen utarbeidet en REACT-versjon spisset mot pårørende til mennesker med bipolar lidelse. Innholdet skal publiseres på egen web-plattform i 2024.

REACT Bipolar er en verktøykasse med følgende elementer:

- 1) Hva er REACT Bipolar?
- 2) Hva er bipolar lidelse?
- 3) Takle oppstemthet: mani/hypomani
- 4) Takle nedstemthet: depresjon
- 4a) Takle hverdagen mellom episodene
- 4b) REACT kognitivt
- 5) Håndtere kriser
- 6) Håndtere problematferd
- 7) Stressmestring – å tenke annerledes
- 8) Stressmestring- å gjøre ting annerledes
- 9) Hva menes med psykisk helsevern og hvordan får du den hjelpen du trenger?
- 10) Behandlingsalternativer
- 11) Fremtiden
- 12) Resurser
- 13) Faguttrykk og ordliste

REACT ROP

I 2023 har en arbeidsgruppe bestående av Erlend Mork, TIPS Sør-Øst, Carina Hagensten, og Marit Holter, begge sykehuset i Vestfold, Lars Linderøth, Nasjonal kompetansetjeneste ROP og Marit Emmerhoff Håland, Sykehuset i Stavanger arbeidet med en tilpasning av

REACT NOR spisset mot pårørende til mennesker med samtidig rus- og alvorlig psykisk lidelse. Arbeidet forventes ferdigstilt og klart til utprøving i løpet av 2024.

Hormon og humør

Kvinner har økt risiko for debut av bipolar lidelse i forbindelse med store hormonelle endringer i livet som pubertet, i barselstiden og rundt menopause. En andel kvinner med bipolar lidelse ser dessuten ut å ha symptomøkning i forkant av menstruasjoner, mindre gunstig forløp og mer depressive plager. Likevel er det lite systematisk kunnskap om denne sammenhengen. Psykologspesialist/forsker Sofie Ragnhild Aminoff har sammen med Kristin Lie Romm, Erlend Mork og Carmen Simonsen fra TIPS Sør-Øst i 2023 søkt midler fra Stiftelsen DAM og HSØ for et prosjekt som går ut på å utforske hvordan menstruasjonssyklusen påvirker forløpet hos kvinner med bipolar lidelse. Prosjektet tar utgangspunkt i selvregistrering av symptomer via appen iTandem, og samarbeid mellom psykiatri og gynekologi er en sentral del av prosjektet. Planen fremover er å videreutvikle prosjektet og søke midler fra Helse Sør-Øst på nytt høsten 2024.

Traumebehandling for psykosepasienter

Mennesker med psykoselidelser rapporterer om flere traumatiske erfaringer enn den generelle befolkningen, deriblant potensielt traumatiske opplevelser knyttet til psyko-seerfaringer og tvangsbehandling. Traumatiske erfaring har sammenheng med mer alvorlige symptomer, svakere funksjon, og dårligere prognose hos de med samtidig psykose. Måltrettet behandling av traumesymptomer med eksponerende metoder slik som «Eye movement desensitization and reprocessing therapy» (EMDR) hos mennesker med psykose har god effekt på post traumatiske stress symptomer og lidelse (PTSD), livskvalitet og kan forhindre nye traumatiske erfaringer. Likevel er ikke behandling av traumereaksjoner en integrert del av psykosebehandling i Norge. TIPS SØR-ØST er gjennom psykologspesialist/forsker Sofie Ragnhild Aminoff samarbeidspartner inn i et prosjekt ved Helse Vest ledet av professor Else Marie Løberg. Studien heter «The Key to Integrated Trauma treatment in psychosis trial (The KIT-trial): A multisite, pragmatic, randomized, controlled effectiveness trial of trauma treatment in psychosis». Prosjektet er tenkt utvidet til Oslo universitetssykehus. Øvrige samarbeidspartnere er Helse Nord og NKVTS. Første trinn er gjennomført i 2023, som var å søke Frie forskningsmidler ved Klinikk Psykisk Helse og Avhengighet ved Oslo universitetssykehus for Oslo-ansvarlig forsker Akiah Astral Ottesen. Andre trinn er å koble på Helse Midt og søke midler fra KlinBeForsk våren 2024.

Videreføring av iTandem-prosjektet

iTandem (www.oslo-universitetssykehus.no/itandem) er et digitalt verktøy (en mobilapplikasjon) for behandlingsstøtte for pasienter med psykose- eller bipolar lidelse og deres behandlere. Den skal brukes som et samhandlingsverktøy, og være en del av behandlingen. iTandem har 8 moduler som tillater logging av; søvn, medisiner, aktivitet, bivirkninger, recovery, psykosesymptomer og humør. I 2022 piloterte vi iTandem i OUS.

I 2023 har vi undersøkt integreringen av iTandem i behandling ved Sykehuset Innlandet. Prosjektet var basert på innovasjonsmidler fra Helse Sør-Øst. Inklusjonen startet i januar og ble avsluttet i mai. Vi samlet inn data om brukeropplevelser knyttet til iTandem, men også implementering og forholdet til digitale verktøy generelt, gjennom spørreskjema og intervjuer. Ni pasienter og åtte klinikere deltok i uttestingen av iTandem og datainnsamlingen i etterkant. Alle pasientene var over 18 år og ble utredet eller fikk behandling for psykoselidelser. Analyse av disse dataene er påbegynt i slutten av 2023 og vi skal i løpet av 2024 skrive ferdig en artikkel om funnene. Vi planlegger også en ny uttesting av appen ved Vinderen VPA, Diakonhjemmet sykehus, med oppstart vår 2024.

Data fra Innlandet-uttestingen har også blitt brukt sammen med tjenstedesign-metodikk i samarbeid med et designfirma. Sammen med personer med brukererfaring har vi utviklet ulike konsepter som støtter opp under avstandsoppfølging med digitale verktøy. Ett av disse, et digitalt whiteboard for terapi, har vi gått videre med.

Som del av iTandem-prosjektet har vi også samarbeidet med Arkitektur- og designhøgskolen, og bidratt til å undersøke ritualer (vertskap/gjestfrihet og fiendtlighet) rundt videokonsultasjoner. Vi har også deltatt i skrivingen av en artikkel om denne tematikken innenfor tjenstedesign-feltet.

Tegn til bedring

Å tilby digitale konsultasjoner som del av behandlingen innen psykisk helsevern kan føre til styrket kontinuitet og økt brukertilfredshet. Mange klinikere og pasienter opplever imidlertid at videokonsultasjoner ikke er tilrettelagt for terapeutiske aktiviteter på den måten vi er vant med fra det fysiske terapirommet, at tilstedeværelsen og engasjementet forblir lavt, i tillegg til at videoformatet kan gjøre en mer selvbevisst og usikker på rollen en har i møtet. Vi har sammen med et designfirma utviklet konseptet «Tegn til bedring», et digitalt whiteboard som er integrert i videoplattformen, med en rekke funksjoner tilpasset kognitiv atferdsterapi. I 2023 har vi fått bistand til å lage skisser av konseptet via innovasjonsmidler fra OUS. Tegn til bedring er meldt inn som en DOFI til Inven2, og vi er i gang med å finne en næringslivspartner og søke eksterne innovasjonsmidler for videre utvikling.

The impact of digitalization on mental healthcare service delivery – et PhD-prosjekt knyttet opp mot SFlet Forhelse

Et Phd-prosjekt som utforsker hvordan digitalisering påvirker helsetjenestene innenfor psykisk helsevern startet opp høsten 2023. Mari Skoge er stipendiat, Kristin Lie Romm er prosjektleder/hovedveileder, og Sofie Ragnhild Aminoff og Linn Nathalie Støme er biveiledere. Phd-prosjektet blir del av SFI-et Forhelse, arbeidspakke 3 (Tidlig metodevurdering), som ledes av Linn Nathalie Støme. Prosjektet vil fokusere på digitale samhandlingsverktøy som iTandem, nytteverdien av videokonsultasjon og hvordan disse kan forbedres, samt tidlig metodevurdering av digitale løsninger. Vi ønsker

spesielt å se på hva økt bruk av video og en mer fleksibel tilgang til ulike konsultasjonsformater kan ha å si for økonomi og drop out fra timer.

Et rom innenfor rommet: Kreativ skriving blant unge voksne i behandling for psykose

Sammen med Professor Oddgeir Synnes fra VID videnskapelige høyskole og Professor Hilde Bondevik fra Samfunnsmedisin ved UiO har vi blitt oppfordret til å skrive et bokkapittel i boka Kreative kommunikasjonsformer i psykoterapi for voksne. Dette bygger på et tidligere forskningsprosjekt ved TIPS Sør-Øst. Det er planer om å ta dette videre i et større prosjekt og VID ønsker å utvikle dette til et studium på sikt. P.t. søkes det EU-midler til dette via VID og UiO.

Ny forskergruppe: Service innovation and digitalization in mental health care services

Tidlig intervensjon handler mye om hvordan vi organiserer våre tjenester, og hvordan vi kan få spesialisert kompetanse ut til flest mulig. TIPS Sør-Øst har med dette i tankene jobbet svært målrettet med tanke på digitalisering. Som en forlengelse av dette, har vi nå etablert en forskergruppe: OUH - Service innovation and digitalization in mental health care service (ous-research.no)

Våre langsiktige mål er:

- utvikle rammer for digitale tjenester i psykisk helsevern som kan understøtte familiearbeid, videokonsultasjoner og digitale behandlingsverktøy. Målet er å styrke behandlingen og kunne støtte fremtidig tjenesteutvikling
- utforske radikale endringsprosesser i utviklingen av helsetjenester i psykiske helsevern ved bruk av designtenkning
- bruke tidlig helseteknologivurdering for å underbygge prosesser rundt beslutningstaking i psykisk helsevern
- utforske hvordan digitalisering kan støtte og forbedre implementering av evidensbasert kunnskap blant klinikere i spesialisthelsetjenesten

Gruppen ledes av Kristin Lie Romm, og har samarbeidspartnere ved UiO, Oslo Met og Arkitektur, designhøgskolen i Oslo, Lancaster University og University of Newcastle

Psykosekompetanse.no – en digital læringsplattform

I samarbeid med Sykehuset Innlandet gjennomføres et innovasjonsprosjekt med ambisjon om å utvikle en nyskapende, digital læringsarena for fagfolk på tvers av tjenestene som jobber med tidlig oppdagelse og behandling ved psykose.

Gjennom et omfattende innsiktsarbeid har prosjektgruppen identifisert behov for praktisk kunnskap om psykose, tidlig oppdagelse og behandling hos fagpersoner i ulike deler av helsetjenestene. Innsikten har gitt oss kunnskap om både erfaring med, og bruk av digitale tjenester for å hente praktisk kunnskap og støtte til utøvelse av arbeid, samt

identifisert barriere for bruk av slike verktøy. Vi har også funnet ut hva slags type behov for praktisk kunnskap personer i våre målgrupper har.

Videre har vi i samarbeid med tjenstedesignere og ux-designere fra Designit, utviklet et rammeverk for hvordan innhold skal organiseres og presenteres på nettstedet psykosekompetanse.no. Rammeverket består av syv moduler:

1) Hvordan forstå psykose, 2) Hvordan oppdage psykose, 3) Hvordan samarbeide med pårørende, 4) Hvordan møte personer med psykose eller mistanke om psykose, 5) Hvordan kartlegge og utrede psykose, 6) Hvordan behandle og bidra til bedring, 7) Hvordan lage en god tjeneste for tidlig oppdagelse

Rammeverket er designet for å kunne tilby støtte til behandleres/fagpersoner praksis, organisert i ulike faser av et pasientforløp. Det er formet med tanke på å få oversikt over innhold, og rask tilgang til innholdet i læringsarenaen. Det er laget et godt søkeverktøy, og menyer som skal gjøre det lett å finne det man trenger. Det er utviklet visuelle og grafiske elementer som gjør at innholdet framstår engasjerende og støttende. Det er også designet med tanke på å raskt kunne laste ned materiell til bruk som støtte til egen utrednings- og behandlingspraksis, samt som støtte til kommunikasjon og psykoedukasjon med pasienter og pårørende. Rammeverket har fortløpende blitt brukertestet og justert løpende etter hvert som behovene har oppstått og forståelse for bruk og atferd blitt etablert. På grunn av forsinkelser er rammeverket ikke klargjort for publisering av innhold, men vil stå ferdig innen utgangen av 2024.

I pågående fase av prosjektet produserer vi fortløpende konkret innhold. Ulike arbeidsgrupper har nå fått hovedansvar for å utvikle innhold til de syv modulene. Vi har knyttet oss til leverandører som bidrar med pedagogisk smart utforming og sørger for at alt får en gjennomgående design og stil. I løpet av prosjektperioden har vi knyttet samarbeid med flere aktører som lager/ønsker å lage digitalt læringsinnhold om psykose, blant annet Psykologisk Institutt ved UiO, NAPHA, Vestre Viken HF. Vi har også utviklet innhold og materiell for støtte til tidlig oppdagelse av psykose i samarbeid med fagansvarlige helsesykepleiere i Oslo.

Vi har fått innpass på flere fagkonferanser i 2024 der vi vil demonstrere og markedsføre læringsarenaen for våre målgrupper. Andre spredningstiltak vil også gjennomføres, blant annet gjennom en reklamevideo, tentativ tittel "Hvordan bruke psykosekompetanse.no som ressurs for økt praktisk kunnskap om psykose".

Innholdsproduksjon vil være et pågående arbeid, sannsynligvis i flere år framover. Vi har lagt en plan for spredning og implementering, og er i dialog med det nyopprettede sentret i HSØ; Regionalt senter for digital læring og kompetanseutvikling om bidrag til økt produksjon av læringselementer, høyere kvalitet og mer innovasjon innen digital læring.

Prosjektet skal ferdigstilles i sin første versjon, høsten 2024.

Implementering av søvnbehandling ved psykoselidelser

Folkehelseinstituttet skrev i sin rapport «Psykisk helse i Norge» (2018) at søvnvansker er en av de vanligste plagene i befolkningen. Det er derfor viktig å fremheve at sam-

menlignet med befolkningen generelt er forekomsten av søvnvansker *mye høyere* blant personer med psykoselidelser. Opptil 80% av personer med psykoselidelser har forstyrret søvn på en eller annen måte. Søvnvansker er også forbundet med mange negative faktorer for denne gruppen, inkludert høyere nivåer av psykose- og affektive symptomer, selvmordsforsøk og kognitive vansker, i tillegg til redusert fungering på dagtid og lavere livskvalitet.

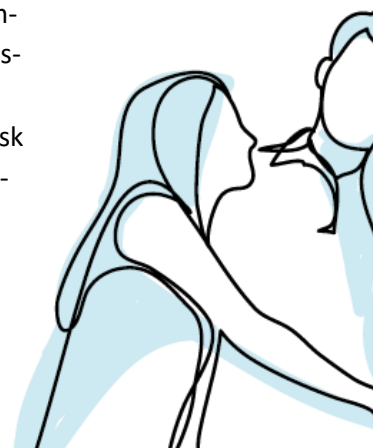
TIPS Sør-Øst har gjennomført en spørreundersøkelse blant klinikere i Helse Sør-Øst om søvn og søvnbehandling ved psykoselidelser. Resultatene fra undersøkelsen ble publisert i tidsskriftet *Comprehensive Psychiatry* i 2020. Undersøkelsen viste bl.a. at søvnproblemer blant personer med psykoselidelser sjelden utredes systematisk, og at anbefalte behandlingsmetoder for søvnlidelser i liten grad benyttes i klinikken. Klinikkerne i undersøkelsen beskrev at de mangler kompetanse når det gjelder søvn og søvnbehandling. Ved TIPS Sør-Øst jobber vi derfor aktivt for å heve kompetansen til fagpersoner i psykisk helsevern når det gjelder behandling av søvnvansker ved psykoselidelser.

På bakgrunn av dette underviser TIPS Sør-Øst om søvnbehandling ved psykoselidelser på kliniske enheter i Helse Sør-Øst. Fra 2022 har TIPS Sør-Øst også undervist om søvnbehandling ved psykoselidelser som del av Psykosekurset på profesjonsstudiet for psykologi ved Universitet i Oslo (UiO). TIPS Sør-Øst vil tilby andre relevante helsefaglige studier ved UiO undervisning om søvnbehandling ved psykoselidelser på etterspørsel.

Med tanke på implementering av søvnbehandling i psykisk helsevern gjennomførte TIPS Sør-Øst en Mini-metodevurdering på Oslo universitetssykehus (OUS) av søvnbehandling tilpasset personer med psykoselidelser i 2023. Basert på forskningsstudier og økonomiske estimater ble behandlingen vurdert som effektiv, sikker og kostnadseffektiv. Rådet for metodevurdering ved OUS ga sin tilslutning til behandlingen, og ved TIPS Sør-Øst jobber vi videre for implementering og forskning på søvnbehandling ved psykoselidelser i klinikken.

TIPS Oslo ARENA - samarbeid om tidlig oppdagelse og behandling av psykose i Oslo

I Oslo er det fire helseforetak (HF) som har fordelt ansvar for helsetjenester i Oslos 15 bydeler. HFen er forskjellig organisert når det gjelder psykisk helsevern for personer med tidlig psykose. Dette gjør det utfordrende å ha et overordnet og systematisk fokus på TIPS-arbeid i Oslo, og ved TIPS Sør-Øst har vi derfor etablert TIPS Oslo ARENA; en samarbeidsarena for klinikere i Oslo som jobber med tidlig psykose. Hensikten med arenaen er å samarbeide med og å ha en dialog om behov, utfordringer og potensialer for seksjonene og klinikkerne i de fire HFen som jobber med tidlig psykose. I 2023 inviterte TIPS Sør-Øst til to samlinger av TIPS Oslo ARENA, med godt oppmøte fra fagpersoner i relevante kliniske enheter på tvers av Oslo. Tema for første TIPS Oslo ARENA samling (juni 2023) var i tråd med arenaens hensikt; nettopp innspill om faglige behov, ønsker, potensialer og utfordringer i TIPS-arbeid. Basert på innspill i denne samlingen var temaet for neste samling utfordringer og løsninger for bedre samarbeid mellom psykisk helsevern for barn/ungdom og voksne (BUP vs. VOP). Klinikeren spilte inn flere utford-

ringer i dette samarbeidet, men også konkrete forslag til løsninger for et bedre samarbeid. Basert på innspill fra TIPS Oslo ARENA vil TIPS Sør-Øst arbeide videre bedre tidlig intervensjon ved psykose i Oslo.

Seminar for helsesykepleiere og elevtjenester i videregående skoler i Oslo

De fleste 16 -19 åringer i Norge søker seg til videregående skole, og de fleste personer som utvikler en psykoselidelse blir syke i slutten av tenårene/begynnelsen av 20-årene. Skolehelsetjenesten i videregående skoler er derfor en potensielt viktig instans for å oppdage personer i tidlig fase av psykoselidelser.

Som del av satsningen på TIPS-arbeid i Oslo arrangerte TIPS Sør-Øst i mai 2023 et seminar for helsesykepleiere og elevtjenestene i videregående skoler i Oslo kommune. I forkant av seminaret samarbeidet TIPS Sør-Øst med representanter fra Helseetaten og Utdanningsetaten i Oslo kommune, inkludert de fagansvarlige helsesykepleierne i Oslo, om seminarets innhold og form. Vi samarbeidet også med relevante klinikere i tidlig psykose-feltet i Oslo for å få innspill til seminarets faglige innhold. Erfaringer fra dette forarbeidet er tilgjengelig og deles med TIPS konsulenter i andre HF i Helse Sør-Øst. Materiale som ble utarbeidet i forbindelse med seminaret (forelesninger, sjekkliste for tidlig tegn ved psykose o.s.v) ble utarbeidet med tanke på og vil bli gjort tilgjengelig på Psykosekompetanse.no.

Extreme challenges - Nasjonal kartlegging av pasienter med svært alvorlig selvskading og omfattende institusjonsbehandling

Ekstrem selvskading er en stor utfordring både for pasientene og behandlingsapparatet. Prosjektet kartlegger og undersøker disse pasientenes psykiske helseplager og fungering, og undersøker helsetjenestenes samarbeid og behandling.

Noen pasienter har svært alvorlig og/eller gjentatt selvskading med omfattende innleggelser i døgnposter i psykisk helsevern. Slike situasjoner fører med seg bekymring, uro og usikkerhet både hos pasientene selv og deres familier, og hos behandlerne. Vi ønsker å vite mer om disse pasientene: Hva ligger i selvskadingsatferden, hvordan jobber behandlingsapparatet med disse pasientene, og hvordan er det mulig å få til bedre behandling og samarbeid? Arbeidet med pasientgruppen innebærer også differensialdiagnostiske utfordringer. Det er ikke uvanlig å finne denne typen symptomer hos personer med psykoseerfaring. 13 helseforetak er med i prosjektet og alle landets helseregioner er representert.

Prosjektet er ledet av Nasjonal kompetansetjeneste for personlighetspsykiatri (NAPP), Seksjon for personlighetspsykiatri ved Oslo universitetssykehus. Det er finansiert en stipendiatstilling via Extrastiftelsen i prosjektet. TIPS Sør-Øst er del av den nasjonale prosjektgruppen og har bidratt i prosjektplanlegging og gjennomføring, i arbeidet med protokoll og med undervisning. I løpet av året ble prosjektet presentert på konferanser og første artikkel publisert: « Mental health disorders, functioning and health-related quality of life among extensively hospitalized patients due to severe self-harm – results

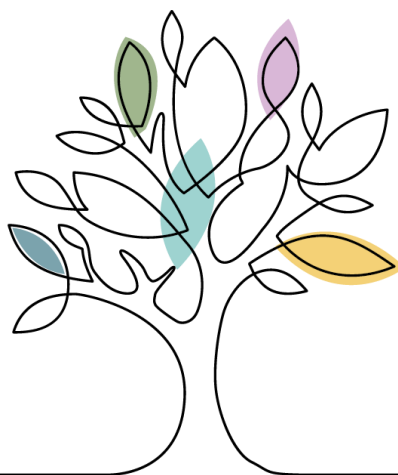
from the Extreme Challenges project”. Prosjektets andre artikkel om helsetjenesteb bruk er innsendt til tidsskrift og tredje artikkel er påbegynt. TIPS Sør-Øst vil i 2024 fortsatt være involvert i sammenskrivingen av resultatene.

Nasjonal kartlegging av TIPS i Norge

For å få oversikt over status for tidlig intervensjon ved psykose (TIPS) i Norge gjennomførte TIPS Sør-Øst og TIPS Stavanger en undersøkelse blant helseforetakene i Norge. 20 av 21 helseforetak besvarte invitasjonen og totalt 47 informanter deltok i et telefonintervju eller ved å fylle ut og returnere et spørreskjema. Resultatene viser at det er stor variasjon og mangler i TIPS-tilbudet i Norge. I 2023 har resultatene vært presentert og diskutert på Bergen Tidlig Psykose Symposium og en kronikken «Psykoselotteriet» ble publisert i Tidsskrift for Norsk psykologforening i 2023. En TIPS-arbeidskonferanse ble gjennomført i desember 2023, med mål om å styrke TIPS arbeidet i Norge.

Vitenskapelige publikasjoner 2023

1. Cognitive performance at first episode of psychosis and the relationship with future treatment resistance: Evidence from an international prospective cohort study - PubMed (nih.gov)
2. Long-term course of cognitive functioning in bipolar disorder: A ten-year follow-up study - PubMed (nih.gov)
3. Tobacco smoking related to childhood trauma mediated by cognitive control and impulsiveness in severe mental disorders - PubMed (nih.gov)
4. The trajectory of two negative symptom dimensions in first-episode psychosis and the role of cannabis use: A 10-year follow-up study - PubMed (nih.gov)
5. Early identification of treatment non-response in first-episode psychosis - PubMed (nih.gov)
6. A transdiagnostic approach to negative symptoms: exploring factor structure and negative symptoms in bipolar disorders - PubMed (nih.gov)
7. Mental health disorders, functioning and health-related quality of life among extensively hospitalized patients due to severe self-harm - results from the Extreme Challenges project - PubMed (nih.gov)
8. Crossing boundaries in the delivery of healthcare - a qualitative study of an eHealth intervention in relation to boundary object theory - PubMed (nih.gov)
9. Nicotine use and non-pathological alcohol use and their relationship to affective symptoms and sleep disturbances in bipolar disorder - PubMed (nih.gov)
10. Retrospectively assessed childhood trauma experiences are associated with illness severity in mental disorders adjusted for symptom state - PubMed (nih.gov)

Lokalt arbeid i regionen: Hovedaktiviteter 2022

TIPS-konsulentene er involvert i undervisning, fagutvikling, implementering av retningslinjer, veiledning og organisering av kurs og seminarer lokalt. TIPS-konsulentene ivaretar kompetanseheving og fokus på klinisk arbeid rettet mot pasientgruppen på systemnivå. TIPS-konsulentene har også tiltak rettet mot kommunehelsetjenestene, med særlig blikk på samhandling rundt pasientene, og overføring av kompetanse mellom tjenestenivåene. TIPS-konsulentene og miljøet i Oslo møtes jevnlig for samarbeid om planer og strategier, og utveksling av erfaringer som del av implementeringsstøtten.

Vestre Viken

Tips-konsulenten **Mia Iversen** ved FOU har 100 % stilling som spesialrådgiver i FoU-avdelingen, Klinikk for psykisk helse og rus, der minimum 25 % av stillingen er TIPS oppgaver.

TIPS-konsulenten **Lene Hunnicke** Jensen ved Asker DPS har en klinisk stillingsandel på 80%, hvor 20 % av stillingen er viet til oppgaver for TIPS Sør-Øst.

Tjenesteutvikling

I 2023 har det ikke vært kapasitet til oppsøkende virksomhet og undervisningsvirksomhet initiert av noen DPS. TIPS Asker ble nedlagt i januar 2023. Kompetansen på tidlig intervensjon ved psykose finnes på sykehusnivå ved Seksjon for unge. Dette er en døgnseksjon slått sammen av to seksjoner, som skal ivareta alvorlig syke personer i alder 18-30 år. Kompetanse på tidlig intervensjon finnes også i et team underlagt FACT Bærum. De utreder og gir behandling som familiesamarbeid, kognitiv terapi og kartlegger.

Selvforstyrrelser med EASE. Etableringen av FACT ung team ved seks lokasjoner i Vestre Viken har stor betydning for unge i risiko. Ansatte ved FACT ung ønsker kompetanse på utredning og behandling ved tidlig intervensjon. De har deltatt på kurs i regi av TIPS og Vestre Viken.

I 2023 ble det etablert et TIPS-nettverk i Vestre viken. TIPS konsulentene og Tor Gunnar Værnes har planlagt og driftet nettverket som møtes digitalt to ganger per halvår. Hensikten er å formidle tilbud for behandlere, ha et møtested for faglig drøfting og ha fokus på å legge til rette for tidlig oppdagelse i andre deler av helsetjenesten. Behandlere og fagutviklere fra alle deler av klinikken har deltatt i de digitale møtene. Tema har vært å bli kjent med hverandres tjenester innholdsmessig og geografisk. Det jobbes også med å tilby et seminar for helsepersonell og rådgivere på skoler våren 2025.

Den ene TIPS-konsulenten er ansatt i FoU-avdelingen med ansvar for en av kjerneoppgavene i avdelingen, kompetanse. TIPS-konsulenten har ansvar for kurs og veiledning i PEF og koordinerer REACT-veiledning. Videre har TIPS-konsulenten ansvar for administrering og gjennomføring av flerfamiliegrupper. TIPS konsulenten leder innovasjonsprosjektet Basissamtaler i systematisk pårørendesamarbeid (BISP). I 2023 har prosjek-

tet utviklet et digitalt læringsprogram for å bidra til at helsepersonell i større grad får til at alle pasienter og pårørende tilbys pårørende samarbeid.

Ansatte ved klinikken, PHR, står i store endringsprosesser; Mange prosjekter knyttet til Nytt sykehus Drammen med innflytting høsten 2025. Videre er de planlagt å redusere antall lokasjoner ved DPS. Dette har preget ansatte i 2023

Kompetansehevende tiltak /kurs/undervisning

Det årlige seminar for fagfolk i Vestre Viken (fra alle tjenestenivåer) om tidlig intervensjon og psykose/bipolar lidelse hos unge, ble gjennomført med oppmøte i Drammen kommunes lokaler, høsten 23. Seminaret arrangeres som et samarbeid mellom FOU VV, TIPS SØ og BUPA.

Familiesamarbeid

Det ble gjennomført 6 dagers Metodekurs i psykoedukativt familiesamarbeid (PEF) vår 2023 i samarbeid med TIPS SØ. Det ble gjennomført 6 dagers Metodekurs i PEF høst 2023 i regi av FOU VV. På disse kurs har Mia Iversen hovedansvar for gjennomføringen og har også ansvar for veiledning i etterkant. Etter gjennomføring av kurs tilbys gruppeveiledning lokalt for alle kursdeltagere.

Fire seminarkvelder for pårørende har blitt gjennomført. Det var rundt 50 deltagere hver kveld. To av kveldene deltok TGV som foreleser.

REACT

TIPS konsulentene har forberedt og gjennomført et digitalt undervisningsseminar om grunnleggende CBT for REACT-veiledere ved TIPS SØ. Seminaret ble gjennomført i februar 2023. Konsulentene har deltatt i utviklingsarbeid ledet av TIPS SØ. Målet er å tilpasse og utvide REACT-innholdet med fokus også på bipolar lidelse. Ansatte ved Crux Bergfløtt deltar i lokalt veiledningsnettverk.

Rådgivende funksjon, veiledning, forskning og fagutvikling

Det har blitt startet opp to flerfamiliegrupper i 2023. Konsulentene veileder gruppeledere og legger til rette for årlige undervisningsseminarer for pårørende og pasienter. Konsulentene leder nettverk for gruppeledere ved VV og Crux. De møtes fysisk /digitalt to ganger i året.

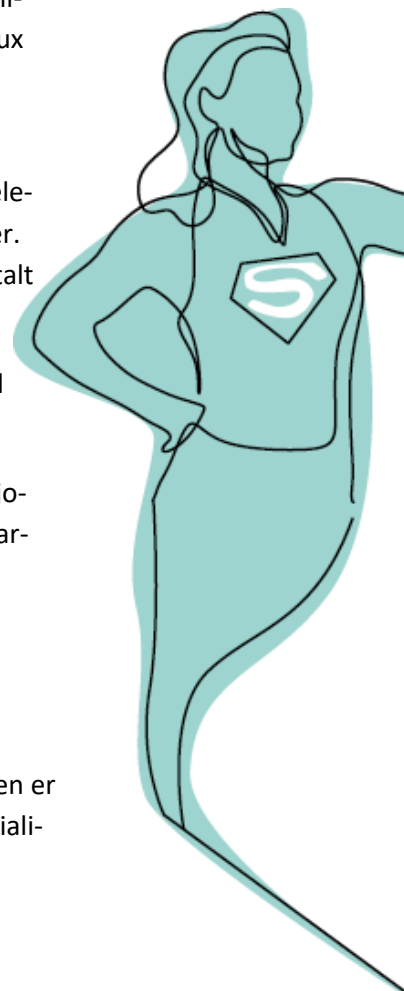
TIPS-konsulentene har gjennomført systematisk veiledning ved to lokasjoner/måned med fokus på unge med alvorlig psykisk lidelse og igangsetting av familiegrupper.

I tillegg til at FoU-konsulentene har deltatt i planlegging av nettverkssamling for Nasjonalt nettverk for psykoedukativt familiesamarbeid, har hun også bidratt i utviklingsarbeid av del 4 i metodeboken for PEF. Denne delen er nå publisert.

Sykehuset Innlandet

TIPS konsulent [Hilde Kristin Aam Szabo](#)

TIPS Innlandet består av poliklinikk og sengepost med 9 sengeplasser. Ansattgruppen er faglig sammensatt av psykiatere, spes.psykologer (voksen/barn/nevro), leger i spesi-

sering og 3 årige høyskoleutdannede (sykepleiere, vernepleiere, sosionomer, ergoterapeuter, pedagoger – de fleste med videreutdanning innen psykisk helse). TIPS Innlandet tar imot henvisninger fra fastleger, DPS, BUP og andre enheter i avdelingen, i tillegg til at pasienter og pårørende kan henvende seg direkte via TIPS telefonen.

Ambulant tjeneste: Det ambulante tilbudet er blitt opprettholdt, for pasienter som er i behov av et langtids- og sammensatt tilbud. Tilbudet består av oppfølging hjemme hos pasienten eller i dens nærområde, der miljøpersonalet kan ha en samtale, følge til møter, butikken, trening eller til skole. Ansatte kan følge til ulike tjenester for å være en trygghet i overgang til for eksempel kommunale- og eller lavterskeltilbud mot slutten av et utrednings/behandlingsopphold ved sengepost eller poliklinikk. I enkelte tilfeller møter vi pasienten tidlig i forløpet, for å kunne etablere en relasjon og skape trygghet til at pasienten innleggelse ved sengeposten for eksempel kan akseptere. Tilbudet er svært fleksibelt, og innhold, hyppighet, varighet per gang og lengden på oppfølgingen tilpasses individuelt. Miljøpersonalet som står for den ambulante oppfølgingen er 3-årige høyskoleutdannede – alle med videreutdanning innen psykisk helse. I snitt følger TIPS Innlandet opp ca 10 pasienter ambulant per uke. Erfaringer viser at ambulant tjeneste bidrar til å fange opp tidlige tegn på mulig forverring eller tilbakefall. I noen pasientforløp er den ambulante kontakten eneste oppfølgingen de tar imot.

I 2023 er det besluttet at TIPS konsulent stillingen skal deles på to, da eksisterende TIPS konsulent vil gå inn i et 50% PhD forløp. Stillingen deles fra 01.01.24 med Gina Engen Bryni, psykiatrisk sykepleier med master i psykisk helsearbeid. Hun er ansatt ved TIPS Innlandet.

Opplysnings- og kompetansehevende arbeid

Det gjennomføres kontinuerlig undervisning og veiledning til boliger og samarbeidspartnere i kommunene rundt pasienter eller brukere med psykoseproblematikk, i tillegg til de ulike enhetene innen BUP og DPS. Det er blitt arrangert en seminardag for avdelingen, med god oppslutning både fysisk og digitalt. Forelesere ble innhentet fra TIPS Sør-Øst. Dette videreføres som en årlig dag, med ulike temaer aktuelle for det kliniske arbeidet. Det arbeides med å planlegge en halvdags undervisning om psykose/tidlig intervensjon til helsesykepleiere, som gjennomført i Oslo. Planlagt gjennomført til høsten 24 første gang.

Pårørendearbeid

I 2023 har TIPS Innlandet lagt vekt på å ytterligere spisse og strukturere sitt pårørende-tilbud. Jenny Elin Pedersen leder pårørendeteamet og arbeidet i TIPS Innlandet. Teamet består av ansatte som følger opp foreldre, søsken, barn av eller andre signifikante pårørende. Det gjennomføres tre kveldsseminar til pårørende i «Psykoseforståelse». TIPS Innlandet har utdannet elleve REACT veiledere, og halvparten av dem praktiserer som veiledere. Ca. 20 familiemedlemmer har fått REACT tilbud og tre psykoedukative enfamiliegrupper til ungdommer med en psykosediagnose, og deres nærmeste, er fullført.

I 2023 ble det startet opp en «Veiledet selvhjelpsgruppe» til foreldre med ungdommer med psykoselidelse, som møtes hver 6. uke. Søskengrupper arrangeres i samarbeid med BUP

Kollegaveiledning av gruppeledere i psykoedukativt familiesamarbeid ledes av Rita Halvorsen og Jenny E. Pedersen. Veiledning av REACT-veiledere inkluderes inn i samme veiledningsgruppe, da det ofte er de samme ansatte det gjelder. De bidrar også med veiledning lokalt til deltakere på PEF kurs i regi av TIPS Sør-Øst.

Pårørendeforum: Jenny Elin Pedersen er med i nasjonal PEF gruppe og sammen med TIPS konsulenten, pårørendeforum, hvor målet er å forbedre pårørendetilbudet i SI DPH.

Utviklingsarbeid

REACT NOR: Jenny Elin Pedersen, sammen med TIPS konsulenten, er en del av arbeidsgruppen.

ViTandem: TIPS Innlandet har deltatt i utviklingsprosjektet ViTandem om avstandsoppfølging. Lokal prosjektleder var Gina Engen Bryni. Prosjektet ble avviklet i 2023. Målet med prosjektet var å innhente kunnskap om hvordan teknologi bør brukes i behandling av personer som har en psykisk sykdom og er i behandling i spesialisthelsetjenesten.

Psykosekompetanse.no: Er et innovasjonsprosjekt hvor målsetningen er å utvikle en praktisk digital læringsarena for ansatte i kommune- og spesialisthelsetjenesten. TIPS konsulent Innlandet er en av to prosjektledere. I tillegg deltar Gina Engen Bryni, ansatt ved TIPS Innlandet, som prosjektmedarbeider. 2023 har bestått i innholdsproduksjon og oppstart av pilotering, spredning og implementering. Arbeidet ble presentert på TIPS Arbeidskonferansen i regi av TIPS Sør-Øst.

Implementering og forbedring

TIPS konsulenten sitter i SI DPH sin arbeidsgruppe som utarbeider håndbok for implementering. Håndboken er utarbeidet som en forlengelse av SI DPH sitt rolle- og ansvarskart ved forbedring og implementering. I 2023 har det vært jobbet med å digitalisere håndboken. Det er bevilget SI midler til stipendiat til TIPS konsulenten innen implementeringsforskning. Det jobbes med PhD opptak ved UiT Norges arktiske universitet. Kunnskapen som opparbeides i dette arbeidet kommer til nytte i pågående implementeringsarbeid knyttet til TIPS.

Sykehuset i Vestfold HF

TIPS Vestfold består av psykiatrisk sykepleier Tor Morten Rindsem og TIPS konsulent **Marit Holter**, også psykiatrisk sykepleier. I 2023 har vi hatt overlege tilgjengelig ca 10 % stilling. TIPS Vestfold er et tidlig oppdagelsesteam og drifter en TIPS-telefon. Det innebærer lav terskel og lett tilgang til utredning og behandling. TIPS Vestfold tar imot direkte henvendelser fra «alle» og samarbeider med andre avdelinger i Klinikk Psykisk helse og Avhengighet (KPA) som DPS, Barne- og ungdomspsykiatrisk avdeling (BUPA), Avdeling rus og avhengighet (ARA), Autismeavdeling (Glenne), samt fastleger, helsesykepleiere og annen kommunehelsetjeneste om utredning,

behandling og oppfølging. I tillegg driver TIPS Vestfold opplysningsarbeid og for-midler kunnskap om psykiske lidelser, viktigheten av tidlig oppdagelse og behandling og informasjon om hvor en kan søke hjelp. TIPS Vestfold er opptatt av å bidra til reduksjon av stigma og formidler informasjon og kunnskap til befolkningen generelt, elever, lærere og elevtjeneste ved videregående skoler, samt fagpersoner innen primær- og spesialisthelsetjeneste i tidligere Vestfold fylke.

Nettverksarbeid

TIPS-nettverket i Vestfold er tverrfaglig sammensatt av fagfolk fra aktuelle seksjoner i KPA. Vi har møttes til to fagsamlinger der TIPS-kontakter har vært involvert i utarbeidelse av program og særlig invitert til å delta. Det har vært en fagdag med tema kognisjon og psykose og en der temaet var voldsrisiko, vurdering av farekriteriet og psykososiale behandlingsformer for personer med psykoselidelser. Utenom nettverksamlinger opprettholdes kontakt via lokale «Nyhetsbrev» med informasjon om kurs, konferanser og deling av aktuelle artikler fra vårt fagfelt.

Familiesamarbeid

Familiesamarbeid er en viktig oppgave for TIPS Vestfold. Vi er med å arrangere kurs for pårørende to ganger i året. Kurset går over fem kvelder. Vi samarbeider med LMS-koordinator i klinikk psykisk helse og avhengighet, Rådgiver for brukererfaring- og involvering/ barnekoordinator ved DPS Vestfold, Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk helse (LPP) Pårørendesenteret LPP Vestfold og Telemark (PIVETE) og lokal kompetansebank med personer med egen pårørende- og pasienterfaring. Kurset er åpent for alle som ønsker det, krever ikke henvisning.

TIPS-konsulent samarbeider med ressurspersoner i klinikken, fra BUPA og DPS, om månedlige veiledninger for gruppeledere i psykoedukativt familiesamarbeid (PEF). Annenhver veiledning består av øvelser i konkrete ferdigheter der vi benytter metoden klinisk simulering (SIM-trening).

TIPS Vestfold følger opp enkelte familier med psykoedukativt familiesamarbeid (PEF). Pårørende tilbys også oppfølging ved hjelp av det digitale verktøyet REACT (Relatives Education And Coping Toolkit). TIPS-konsulent bidrar i opplæring av nye REACT-veiledere på digitale kurs ved TIPS Sør-Øst og veileder sammen med lokale ressurspersoner månedlig fellesveiledning til REACT-veiledere fra Sykehuset i Vestfold, Sørlandet Sykehuset og Sykehuset Telemark.

Brukerrådgiver fra DPS Vestfold og TIPS-konsulent deltar i arbeidsgruppe ved TIPS Sør-Øst med utvidelse av REACT med en versjon tilrettelagt for pårørende til personer med ROP-lidelser.

Kurs, undervisning, informasjonsarbeid

TIPS Vestfold har arrangert to kurs i bruk av PANSS/SCI-PANSS i 2023, i januar og september. Lokal kursholder, «PANSS-ansvarlig», har fått opplæring og kursmaterieill fra TIPS Sør-Øst. Deltakere på kursene er hovedsakelig ansatte ved Sykehuset i Vestfold, men også fra andre foretak i regionen.

Høsten 2023 startet TIPS Vestfold og lokal PANSS-ansvarlig etablering av «PANSS-drøftingsforum» ved DPS Vestfold. Hensikten er å styrke kompetanse og bidra til implementering. Forum består av ansatte ved de to psykosepoliklinikkene og har møttes 2 ganger i løpet av høsten.

TIPS Vestfold har vært arrangør og medarrangør av to fagdager i 2023, se «Nettverksarbeid». På fagdagen «Kognisjon og psykose» deltok fagpersoner fra psykisk helsevern og kommunal psykiatritjeneste. Forelesere var lokale krefter samt fra Oslo Universitetssykehus (OUS) og Universitetet i Oslo (UiO). På fagdagen om voldsrisiko, vurdering av farekriteriet og psykososiale behandlingsformer for personer med psykoselidelser deltok medarbeidere i DPS Vestfold. Lokal ressursperson foreleste om voldsrisiko og det var gruppearbeid knyttet til kasuistikker. Professor Jan Ivar Røssberg ved UiO/OUS foreleste om ulike psykososiale behandlingsformer ved alvorlig psykisk lidelse med vekt på postmiljø, kognitiv atferdsterapi og fokus i fremtidens psykoterapi.

I november arrangerte ble det arrangert en fagdag om pårørendesamarbeid der målgruppen var ansatte egen klinikk, kommunal psykiatritjeneste og andre interesserte. Program for dagen var utarbeidet i samarbeid med LMS-koordinator i klinikken, LPP/PIVETE, Rådgiver for brukererfaring- og involvering/ barnekoordinator DPS, representanter fra noen kommunale psykiatritjenester og TIPS Vestfold. Det var eksterne og interne forelesere over temaer som bl.a. «Forbedringsprosjekter i KPA», «Fra planer til god praksis: Hva skal til for at pårørende merker en forskjell? Fra ett forsker og pårørendeperspektiverfaringer» og «Ethiske utfordringer og mulige løsninger knyttet til taushetsplikt.»

TIPS Vestfold har sammen med pårørendekoordinator i DPS, undervist om involvering og samarbeid med pårørende ved flere seksjoner i KPA i 2023.

TIPS Vestfold har fortsatt regelmessige månedlige «stands» ved videregående skoler i Vestfold. Der treffer vi elever til uformelle samtaler om psykisk helse, hva de kan gjøre hvis de er bekymret for seg selv eller noen de kjenner, hvordan være en #psyktgodvenn. Vi er synlige i fellesareal og treffer også lærere, helsesykepleiere, miljøarbeidere og elevtjeneste. På «stand» har vi roll-ups, deler ut brosjyremateriell, TIPS-Vestfold «merchandise» som penner og refleksbånd, og informerer om aktuelle nettsteder og konti på sosiale medier som kan være verdt å følge. TIPS Vestfold har deltatt på «psykisk helse-uker» og markeringer av Verdensdagen for psykisk helse ved flere av de videregående skolene i Vestfold.

TIPS Vestfold har egne konti på sosiale medier (SOME); Facebook og Instagram. Vi legger ut egenproduserte poster og deler relevante poster fra andre SOME-konti. Dette informasjonsarbeidet er en del av formidlingsarbeidet og antistigmaarbeidet ut mot «publikum» og følgere i skole- og helsetjenesten er i samarbeid med kommunikasjonsavdelingen ved Sykehuset i Vestfold. I tillegg har vi et samarbeid om nettsiden TIPS – Tidlig intervensjon ved psykose - Sykehuset i Vestfold (siv.no) og brosjyre- og reklame-materiell.

Annet

TIPS Vestfold har begynt å ta i bruk kvalitetsregister for TIPS-Vestfold som er utarbeidet i samarbeid med fagsjef i KPA og rådgiver for kvalitet i DPS Vestfold.

TIPS-konsulent har deltatt i prosjektgruppen for «Ung Arena+ Vestfold. Ung Arena+ er et lavterskel tilbud for ungdom som sliter med psykososiale utfordringer og er en tjeneste der kommune og Sykehuset i Vestfold jobber sammen for å bedre ungdommers psykiske helse. Prosjektet er forankret i Utviklingsplanen for Sykehuset i Vestfold, vedtatt i juni 2018 og vedtatt planlagt gjennomført med Tønsberg kommune som pilotkommune mai 2021. Det er underveis i prosjektet levert flere rapporter. Siste rapport med løsningsbeskrivelse var ferdig i januar og vedtatt av oppdragsgiver i juni. Oppdraget har vært å utvikle og pilotere en modell som integrerer kommunale tjenester, spesialisthelsetjenester og evt andre velferdstjenester og frivillige i et felles lavterskeltilbud for unge og unge voksne i alderen 13-25 år med psykiske vansker og/eller rusmiddelbruk. TIPS Vestfold har vært involvert i flere arbeidsgrupper underveis dette året og vil være en del av Ung Arena+ etter åpning som er planlagt 5. mars 2024.

Sykehuset Østfold

TIPS Østfold består av psykiater Kjetil Horn, spesialsykepleier Yvonne Kristoffersen, spesialsykepleier Marius Nybø og TIPS konsulent [Inger Stølan Hymer](#).

TIPS Østfold har et tidlig oppdager-fokus med veiledning og praktisk bistand i utredning og igangsetting av behandling. TIPS Østfold driver også et omfattende opplysningsarbeid og opplæring av psykoseforståelse, utredning og behandling. Seksjon for psykiatrisk utredning ved Sykehuset Østfold, Kalnes besvarer TIPS-telefonen og melder henvendelsene til TIPS-teamet, som da samarbeider videre med DPS/BUP/sykehusavdeling/kommune omkring utredning og behandling.

TIPS Østfold samarbeider med / bistår primærhelsetjenesten, spesialisthelsetjenesten, brukerorganisasjoner og andre helseforetak.

Utredning og veiledning av psykoseproblematikk

De som henvender seg til TIPS-telefonen kontaktes innen to døgn og får time til første samtale innen 2 uker. Den første screeningen og registreringen gjøres av Seksjon for psykiatrisk utredning som besvarer TIPS-telefonen. Psykiater i TIPS-teamet gjør deretter videre screening, starter utredning og tar kontakt med tilhørende BUP eller DPS. Videre utredning og behandling drøftes og avklares med hensyn til oppfølging. TIPS-teamet kan bistå DPS, BUP og sykehusavdelinger, samt enkelte ganger kommunale tjenester, i utredningsarbeidet og behandling. I tillegg er det noen pasienter som følges opp direkte av TIPS-teamet med utredning og behandling

Utredning av innmeldte til TIPS-telefonen har vært stabil og det er en økning av unge med psykoseproblematikk blant henvendelsene.

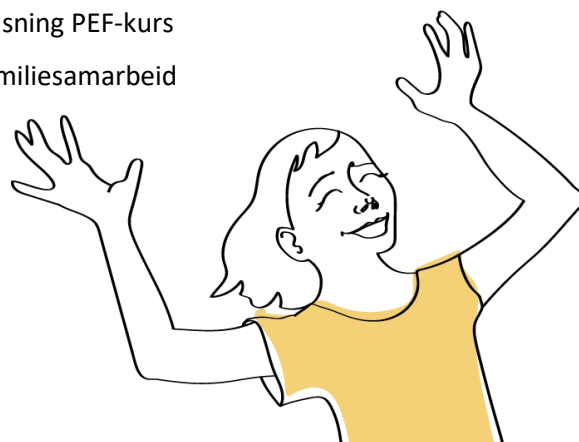
TIPS kvalitetsforbedringsarbeid

TIPS Østfold har samarbeidet med alle DPS i Østfold (DPS Nordre Østfold; Moss og Askim klinikken, DPS Halden-Sarpsborg og DPS Fredrikstad), for å få en oversikt over hvor mange pasienter som blir henvist med nyoppdaget psykose, hvilken utredning og behandling som tilbys og gjennomføres, samt hva DPS trenger fra TIPS Østfold for å heve kompetansen. I etterkant av kartleggings- og samarbeidsmøtene har TIPS Østfold har fulgt en pasient fra hvert av DPS-ene fra PAM (psykiatrisk akuttmottak) og gjennom hele DPS-løpet. DPS fikk da mulighet for faglig påfyll, råd og veiledning under hele forløpet fra TIPS Østfold. Vi ser at mangel på behandlere og høy aktivitet er et stort hinder for at retningslinjer for psykoseutredning og behandling følges og at fokus på tidlig intervensjon ved psykose fortsatt er svært viktig.

Kurs

TIPS-teamet holder og bidrar ved flere kurs og fagdager om anbefalt psykose-utredning, -behandling og -oppfølging:

- Gruppelederkurs i psykoedukativt familiesamarbeid PEF-kurs (i samarbeid med TIPS Sør-Øst og de andre helseforetakene i Helse Sør-Øst)
- REACT-kurs og veiledning
 - Psykoseforståelse div fagseminar for psykoseseksjoner Sykehuset Kalnes og DPS
- Kommunikasjonskurs
- LIS-undervisning
- Undervisning for Høgskolen i Østfold, Fagskolen og VID
- Undervisning Psykose/Utredning AAT i Østfold
- Undervisning BUPP
- Undervisning om psykose til kommunale tjenester
- Oppfølging av nysyke (alle DPS i Østfold)
- Utredning av nysyke (DPS og PAM)
 - Psykoseundervisning i forbindelse med oppstart av ny psykoseseksjon ved sykehuset
- Psykoseundervisning ved sikkerhetsseksjon
- Seminar om PTSD og psykose (Askim kommune og DPS)
- PANSS Kurs 3 ganger i året
 - Pårørendeseminar to ganger i året i samarbeid med LPP, pårørendesenteret, pasient og brukerombudet
- Kurs/opplæring for kursholdere i veiledning/undervisning PEF-kurs
- Nasjonal nettverkskonferanse for psykoedukativt familiesamarbeid
- ACT/FACT NKROP

Konferanser

TIPS Østfold har bidratt på følgende konferanser og/eller nasjonal opplæring i 2023

- ACT og FACT nasjonalt opplæringsprogram i regi av NKROP
- PEF nasjonal nettverkskonferanse
- Sluttkonferansen til Bedre Pårørende Samarbeid

Familiesamarbeid

Familiesamarbeid er en viktig satsning for TIPS Østfold. Vi holder psykoseseminar for pårørende to ganger i året i samarbeid med LPP, Pårørendesenteret og Pasient- og brukerombudet.

Vi holder 3 PEF (Psykoedukativt familiesamarbeid)- kurs i året, veileder i PEF fortløpende og holder oppfriskningsseminar på PEF metode ved forespørsel. TIPS Østfold var først med å innføre SIM i PEF (utdanning og vedlikehold). TIPS Østfold samarbeider med andre helseforetak både i Helse Sør-Øst og ellers i landet på vegne av TIPS Sør-Øst med PEF-kurs, oppfriskningsseminar og veiledning. TIPS Østfold driver PEF-grupper, både egne og i samarbeid med BUP, DPS og kommuner. Vi bistår også i implementeringsarbeidet i spesialisthelsetjenesten og i kommunene i Østfold.

TIPS Østfold samarbeider med Vinderen DPS og UIO om internpraktikum psykose for psykologer, der de som har praksis på Vinderen får opplæring i PEF samt veiledning i etterkant.

TIPS Østfold har bidratt i arbeidsgruppen i prosjektet; Psykosekompetanse, og ledet modularbeidet om hvordan samarbeide med pårørende. Der har vi blant annet laget undervisningsmaterieell (presentasjoner og manus) som kan brukes i undervisning til pårørende, demonstrasjonsfilmer og skrevet tekst til nettsidene.

Bedre pårørendesamarbeid (BPS)

TIPS Østfold har bidratt med undervisning og veiledning i forskningsprosjektet Bedre pårørendesamarbeid (BPS), som er et samarbeidsprosjekt mellom Institutt for helse og samfunn (Senter for medisinsk etikk), ved Universitetet i Oslo og Forskningsrådet. Prosjektet hadde sin sluttkonferanse i desember, der TIPS Østfold bidro.

TIPS Østfold har bidratt til artikkelen:

Barriers and facilitators when implementing family involvement for persons with psychotic disorders in community mental health centres – a nested qualitative study (springer.com)

Mer om prosjektet:

<https://www.med.uio.no/helsam/forskning/prosjekter/paorendesamarbeid-ved-alvorlige-psykiske-probleme/>

TIPS Østfold fortsetter samarbeidet ved å bidra i referansegruppen til et post.doc. prosjekt (2023-2026) i kjølvannet av BPS.

I etterkant av BPS er det utviklet en samtaleguide for pårørendesamarbeid. Denne skal implementeres via BISP-prosjektet ved Vestre Viken, Sykehuset Østfold og Sykehuset Vestfold. BISP har frikjøpt 20 % fra TIPS Østfold til utvikling og implementering.

REACT (Relatives Education And Coping Toolcit) har vært en viktig satsning for TIPS Østfold. Vi erfarer at digitale verktøy er viktig og nødvendig for å opprettholde oppfølging av pårørende. Spesielt der pasienten strever med samarbeid med sine pårørende. REACT reduserer stress og øker forståelse, som kan bidra til at pasient og pårørende kan håndtere hverdagen på en bedre måte. TIPS Østfold bidrar til REACT-kursene og veileder behandlere på metoden. I Østfoldgruppen har vi også deltakere fra Oslo, Trøndelag, Møre- og Romsdal og Nordland. Samarbeidet med andre Helseforetak inspirerer og åpner opp for løsninger. TIPS Østfold har bidratt i arbeidsgruppene i prosjektene; «Kognitiv modul REACT-NOR» og «Utvikling av ressurs for pårørende til personer som henvises til psykisk helsevern med spørsmål om psykose eller bipolar lidelse». TIPS Østfold gir også et tilbud til pårørende med REACT-veiledning.

Akershus universitetssykehus

TIPS konsulent **Lill Kristine Bamre**

Som TIPS konsulent for AHUS er en primær arbeidsoppgave å ha TIPS-arbeid i fokus og kunne være et bindeledd mellom helseforetaket og TIPS Sør-Øst. Det har derfor vært viktig å etablere kontakt med TIPS Sør-Øst som er lokalisert på Gaustad. TIPS konsulenten deltar regelmessig i teammøter hvor også de andre TIPS-konsulentene er tilstede. Dette gir et godt innblikk i hvordan de andre helseforetakene er organisert og jobber med tidlig intervensjon.

Det ble gjennomført et TIPS nettverksmøte januar 2024 der flere TIPS kontakter fra følgende avdelinger var representert (BUP Grorud, BUP Follo, TIRE Kongsvinger, TIRE Øvre Romerike, Follo TIRE, Avdeling for spesialpsykiatri)

TIPS-konsulent på Ahus, psykologspesialist Lill Kristine Bamre ved TIRE Grorud, og psykologspesialist og forsker Sofie Aminoff fra TIPS Sør-Øst ønsket velkommen til første nettverksmøte på Ahus siden mars 2020. Dette ga en oversikt over hvordan det ser ut i de andre DPSene i AHUS (Nedre, Øvre, Follo og Kongsvinger).

Psykologspesialist Sofie Aminoff er kontaktperson for AHUS ved TIPS Sør-Øst og bistår i organisasjonsarbeidet. Til høsten vil det inviteres inn til et nettverksseminar. Fagdager er ønskelig, gjerne på Nordbyhagen i 2025.

På bakgrunn av ABUP-TIPS sin rapport fra 2016 fattet ledelsen et år senere (2017) et vedtak om etablering av TIPS team ved alle BUP poliklinikker. Å få en oversikt over dette vil være viktig i det videre arbeidet. Det er per i dag ikke et eget TIPS team ved DPS Groruddalen, da det krevet at det avsettes tilstrekkelig med ressurser og tid til dette. Det er i gang implementering av FACT team på DPS Groruddalen med oppstart fra januar 2024. Det vil bety omstrukturering og omorganisering i poliklinikken. Ledelsen er tydelig på at det vil være viktig at dette ikke vil gå på bekostning av TIPS arbeid.

Sykehuset Telemark

TIPS-konsulent **Ingerid Sauar**

TIPS-teamet Telemark – organisering og drift

Teamet i Telemark, TIPS-team (Tidlig intervensjon ved psykose-team), er tilknyttet Seksjon for poliklinikk psykose, ved Avdeling TSB og Psykose (ATP). I løpet av det siste året (2023) ble det igangsatt en prosess med å samle de fleste team i seksjonen under samme tak, i Skien (alle unntatt et team, som fortsatt er lokalisert i Kragerø). Dette var et ledd i en omorganiseringsprosess som startet i 2021. I den forbindelse ble det igangsatt en ny arbeidsgruppe våren 2023, der TIPS-konsulenten har deltatt og ledet gruppa, med tanke på hvordan team fra tre forskjellige lokalisasjoner og med delvis ulike mandat, kunne samarbeide best mulig videre og hvordan vi skulle løse det. Som det ofte har blitt i årenes løp, blir bidraget til konsulenten ofte todelt, i form av både det å ivareta fokus på tidlig intervensjon og nysyke med psykoselidelse og det å jobbe mot å utvide/forbedre tilbudet. Resultatet ble tre team, der TIPS-team fortsatt ble et eget team, i tillegg til de to andre teamene som jobber hovedsakelig med pasienter med langvarig psykoseproblematikk/tilbakevendende psykoselidelse. Resultatet av flyttingen har så langt vært svært positiv med tanke på å få tilknytning til et større fagmiljø og en større fleksibilitet og robusthet i hverdagen.

I løpet av høsten 2022 ble teamet utvidet med to nye psykologstillinger og teamet gikk fra tre behandlere (overlege, psykologspesialist og psykolog) til fem behandlere (psykologspesialist og psykolog). Dette var stillinger som ble hentet fra andre team i seksjonen da ledelsen ikke klarte å få disse besatt, men som da gjorde at TIPS-teamet også kunne utvide sin målgruppe og kunne bistå de andre teamene i større grad. Imidlertid mistet vi en av psykologene våren 2023 da denne skulle tilbake til sin faste stilling ved annen avdeling, og denne ble ikke erstattet. Vi er derfor nå fire behandlere i TIPS-team, med samme målgruppe, som ble utvidet høsten 2022: Vi tilbyr utredning av nysyke med psykose innen aldersspennet 15-45 år, til forskjell fra tidligere da vi satt grensen til 30 år. Dekker hele Telemark.

Nysyke defineres her som pasienter med debuterende psykose, som har eller gis en diagnose innen psykosespekteret i hht. ICD-10. Definisjonen av «nysyke» innebærer videre at det er maksimalt 2 år siden første adekvate behandlingstiltak for klart funksjonssvekkende psykose ble startet fra spesialisthelsetjenesten. Vi tilbyr behandling i inntil 1-2 år til de mellom 18 og 30 år, der de under 18 år får tilbud om behandling frem til 18 års alder (evt. lenger), mens de fra 31 år henvises videre for behandling ved de øvrige psykoseteamene i egen seksjon eller ved ambulerende psykoseteam i Øvre Telemark.

Teamet jobber aktivt internt i klinikken med å «fange opp» de nysyke ved å være både synlige (ambulerende) på de ulike seksjonene og TIPS-konsulenten deltar på felles FLYT-møter (overføringsmøter mellom de akutte sengepostene), samt gjennom undervisning i egen seksjon og på tvers av seksjoner (om TIPS-teamet, psykose, tidlig intervensjon og ulike behandlingsmetoder). Vi har også etablert og kontinuert ukentlig felles

behandlingsmøte/fagmøte med Psykoseposten ved DPS Porsgrunn, som har 5 senge-plasser dedikert for nysyke.

Nytt av året er et tettere samarbeid med arbeidstiltaket «Jobbmestrende oppfølging», der TIPS-konsulenten er bindeledd og kontaktpunkt med jobbkonsulentene som jobber med pasienter med psykoselidelse.

I en stor seksjon der man har tenkt at mye skal være likt, så har konsulenten kontinuerlig jobbet for å beholde eget team og funksjon, deriblant fortsette å være den som kontaktes ved overføringer og deltakelse i viktige overføringsmøter (FLYT-møter). Det er vesentlig å kunne beholde en synlig og aktivt utadrettet stilling, for å styrke samarbeid og mest mulig hensiktsmessig flyt av pasienter. Videre har vi fått beholde tilbudet om videre behandling etter stilt diagnose, og ikke blitt redusert til et rent utredningsteam. Ved å tilby både utredning og behandling vil vi kunne jobbe videre med å styrke et spesialisert tilbud for nysyke med psykoselidelse.

Vi har etablert et regelmessig møte, «Psykologforum», for å styrke psykologfellesskapet i seksjonen med tanke på utredninger, for kalibrering/drøfting.

TIPS-seminar 2023

Den 26. oktober arrangerte TIPS-konsulenten, i samarbeid med egen Fagavdeling og TIPS Sør-Øst, «TIPS-seminaret» for fjerde gang. Seminaret skal bidra til et særlig blikk på tidlig intervensjon ved psykose og nye behandlingstilnærminger ved psykose. Foredragsholdere kom fra TIPS Sør-Øst og eksternt ved psykologene/forskerne Christer Lunde Gjerstad fra Forsvaret og OUS og June Ullevoldsæter Lystad fra OUS.

Seminaret startet ved at TIPS-konsulenten hadde en presentasjon av eget TIPS-team og samarbeidet med TIPS Sør-Øst. Årets seminar hadde et særlig fokus på nye tilnærminger innen behandling ved psykose, men som også er relevante for andre psykiske lidelser.

Første foredragsholder var psykologspesialist og forsker Sofie Aminoff ved TIPS Sør Øst som tematiserte hvorfor vi trenger vi tidlig intervensjon ved psykose. Videre snakket psykiater, forsker og leder ved TIPS Sør Øst, Kristin Lie Romm, om hvordan digitale løsninger kan gi oss en mer pasientsentrert og fokusert psykosebehandling, og videre om kreativ skriving som behandlingsintervensjon for voksne med psykoselidelser. Nye prosjekter innen digitale hjelpemidler – nettsider, app, terapibrett ved videokonsultasjon. Bruk av VR-briller og potensialet i dette i kognitiv atferdsterapi ved psykose, ble presentert av Christer Lunde Gjerstad og June Ullevoldsæter Lystad.

Seminaret hadde høy deltakelse med rundt 80 tilstede, hovedsakelig fra eget foretak, men også noen fra Sykehuset i Vestfold, samt samarbeidspartnere i 1.linjen. Temaene engasjerte både under og etter seminaret, og det fikk en flott omtale i Nyhetsbrevet til TIPS Sør-Øst. Avdelingen for «Jobbmestrende oppfølging» i GREP/NAV ble også invitert med for å holde en «stand» der deltakerne kunne få med seg informasjon og brosjyrer om tilbudet (unikt tilbud for personer med psykoselidelse med hensikt å komme i ordi-nær jobb/skole).

Pårørendearbeid

I og med at seksjonen har satset på pårørendearbeid og frikjøpt en spesialsykepleier i større grad enn tidligere for å jobbe spesifikt med videre implementering av psykoedukativt familiearbeid, så har TIPS-konsulenten i mindre grad vært involvert i arbeidet. I første omgang blir det en større andel som utdanner seg til PEF-veiledere. Det vil videre bli aktuelt å jobbe for større grad av implementering av REACT-NOR. TIPS-teamet tilbyr både PEF og REACT-NOR, men tilbyr også mer usystematisk pårørendearbeid der det er det som ønskes/er behov for. Siden vi er få behandlere i TIPS-team, samarbeider vi tettere om pårørendetilbudet med de andre teamene. Videre er TIPS-teamet involvert i et nytt tilbud i form av fire pårørendekvelder med undervisning om psykose/utredning/behandling/TPH m.m., som startet første gang høst 2022. Nytt kurs starter nå i vår. Planen videre er å utvide til fem pårørendekvelder og arrangere kurset regelmessig to ganger i året.

Veiledning/formidling

Det har blitt gitt veiledning for behandlere internt i klinikken om utredning og behandling hos pasienter med psykoselidelser, som i 2023 har hovedsakelig vært uregelmessig. Tilstreber lav terskel for å ringe TIPS-konsulenten for drøftinger/råd/veiledning ved mistanke om psykose. Dette arbeidet, sammen med henvendelser for drøfting av overføring/henvisning, har konsulenten også dette året jobbet med å få dokumentert vha. et eget henvendelsesskjema på ark (hentet fra TIPS Sør-Øst). Det å kunne vise til mer eksakte tall for tidsbruk, vil være nyttig innspill i videre forbedringsarbeid, og ikke minst da vi har hatt såpass hyppige skifter av seksjonsledere, som trenger å lære mer om arbeidet vårt.

Konsulenten har bidratt i undervisningen internt ved klinikken med fokus på tidlig intervensjon ved psykose og om egen drift i TIPS-teamet. Videre regelmessig formidlet kunnskap internt i eget team (fra f.eks. konferanser/kurs).

Konsulenten har fortsatt med arbeidet med å opprette et TIPS-nettverk i eget foretak. Dette vil bli et pågående mål også for de neste årene. Det har vært gjennomført flere møter med TIPS-konsulenten i Vestfold ved Marit Holter, samt Kristine Kling ved TIPS Sør-Øst, der konsulenten har mottatt verdifull informasjon om deres implementering og utfordringer ved vedlikeholdelse. Temaet har blitt drøftet videre internt i teamet og med Kristine Kling, samt tatt opp i drøftingsfora i felles møte med TIPS Sør-Øst og TIPS-konsulentene i Helse Sør-Øst i Oslo. Arbeidet kulminerte i et skriv om bakgrunn, målsetting og drift av et slikt TIPS-kompetansenettverk, som ble sendt først til seksjonsleder, deretter til avdelingsleder, som igjen tok det opp i klinikkledelsen. I og med at det har blitt foretatt store omorganiseringer i resten av klinikken, ble det vurdert at igangsetting av nettverket ikke var hensiktsmessig på nåværende tidspunkt (høst/vinter 2023). Imidlertid er dette ikke en tapt sak og TIPS-konsulenten har både egen seksjonsleder og avdelingsleder med på laget, og vil jobbe med et nytt fremstøt i løpet av vinter/vår 2024. Målet er i det minste å få til et nettverk for deling av kunnskap/informasjon.

Konsulenten bidrar aktivt med å rekruttere abonnenter til TIPS Sør-Østs nyhetsbrev ved å ha en egen link til dette i sin signatur på mail, samt muntlig i samarbeidsforum. Videre reklameres det for aktuelle kurs og konferanser, samt deling av aktuelle artikler, internt i egen seksjon. For å få til kontinuerlig fokus og gi inspirasjon til økt kompetanse i både utredning og behandling av pasienter med psykoselidelser, er både nyhetsbrevet og nettsidene som TIPS Sør-Øst utarbeider, svært viktige ressurser.

Konsulenten har bidratt inn til TIPS Sør-Øst ved å delta på både fysiske og digitale workshops/samlinger knyttet til pågående prosjekter internt. Videre har konsulenten deltatt og blitt faglig oppdatert på konferanser og kurs der TIPS Sør-Øst har bidratt/vært arrangør.

Sørlandet Sykehus

TIPS konsulent **Ann-Theres Mosberg Pedersen**

I 2023 har det vært arbeidet med grunnlagsarbeid for opprettelse av TIPS team og TIPS telefon ved DPS Solvang. Det er ventet at tilbudet skal iverksettes i løpet av 2024.

TIPS konsulentfunksjonen ved Sørlandet sykehus er plassert i FACT team Østre Agder, DPS Østre Agder. Stillingen på 20% var første halvår 2023 vakant frem til spesialsykepleier Ann-Theres Mosberg Pedersen overtok funksjonen i juni 2023. Stillingsandelen ble økt fra 20% med gradvis økning opp til 50% TIPS konsulentfunksjon i løpet av andre halvår 2023.

Arbeidet i 2023 har vært preget av at tjenestetilbudet for førstegangpsykose ved Sørlandet sykehus har vært i endring i begge deler av fylket, bl.a. grunnet i bygging av nytt sykehus. Arbeidet med å planlegge et TIPS-team ved DPS Solvang i Vest-Agder har pågått gjennom 2023 med planlagt tilsettinger og oppstart i 2024. Også ved DPS Aust-Agder har det vært omorganisering som har påvirket arbeidet med førsteepisode psykose, som nå er forankret i FACT team Østre Agder. Arbeidet med å ferdigstille organiseringen fortsetter inn i 2024. Det er en målsetning at man også i østre del av Agder på sikt kan etablere dette som et TIPS-team.

TIPS-konsulenten har gjennom høsten jobbet med nettverksbygging mot relevante tjenester både i førstelinjen og spesialisthelsetjenesten, informasjonsarbeid innad i klinikken og styrking av kompetanse på tidlig intervensjon ved psykose gjennom invitasjon til opplæring i familiesamarbeid ved psykose (f.eks REACT NOR), kompetanseprogram i selvforstyrrelser, utredningsverktøy (SIPS, PANSS) og spredning av nyhetsbrev i klinikken. På initiativ fra Enhet for tidlig utredning av psykoselidelser ved Sørlandet sykehus ble det i samarbeid med TIPS Sør-Øst og Seksjon for tidlig psykosebehandling ved OUS høsten 2023 avholdt et seminar om behandling av første episode psykose for behandlere og miljøpersonale.

TIPS-konsulenten har i 2023 særlig arbeidet med to konkrete saker – opprettelsen av et fagnettverk for første episode psykose på Agder og forankring og planlegging av TIPS telefon for deler av/hele Agder. Gjennom forankringsarbeid, møter med lokal ledelse og deltakelse i møte med klinikkledelsen ble mandat for opprettelse av fagnettverk mottatt. Første fagnettverkssamling ble avholdt i november 2023 med dagsseminar om TIPS tjenesten og statusoppdatering og erfaringsutveksling med representasjon fra alle deler av fylket og TIPS Sør-Øst. TIPS-konsulenten har også fått støtte for å fremme en plan for et forslag om TIPS-telefon, i første omgang for østre del av fylket.

